UWEPO WA MUNGU USHINDI WETU

KUGUNDUA MOYO WA MUNGU KAMA WATU WAKE KUCHUKUA MILIKI NA KUISHI KATIKA NCHI YA AHADI

SIMULIZI KUTOKA KITABU CHA YOSHUA NA WAAMUZI

BY JACKIE OESCH

"NENO LAKO NIMELIWEKA MOYONI MWANGU…"
ZABURI 119:11

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

Maandiko kutoka Maandiko Matakatifu UNION VERSION BIBLE®.

Somo 1

1. Maelekezo ya Mungu kwa kiongozi mpya
2. Kutafakari juu ya matumizi
3. Wapelelezi wawili wakiwa kazini
4. Kazi ya sanduku la Agano
5. Jamii ya Israeli

Somo 2

1. Agano, Tohara na Jamii
2. Kutembea kuzunguka Yeriko
3. Ushindi wa Israeli
4. Kushindwa kwa Israeli
5. Matopeo ya dhambi

Somo 3

1. Kutafakari , Matumizi, na kukariri
2. Vita vya kumiliki
3. Kutakasa nchi
4. Kugawaanya nchi
5. Kuaga kwa Yoshua

Somo 4

1. Wito wa kujitoa
2. Israeli wanavumilia maadua
3. Mungu anainua waamuzi
4. Mwongozo wa tabia ya Waisraeili
5. Kumbuka!

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

Somo 5

1. Mungu anakumbuka agano lake
2. Samsoni mnadhiri
3. Tabia ya Samsoni inafunuliwa
4. Nguvu ya Samason inaonekana kwa njia ya nguvu za Roho
5. Kiu ya kulipa kisasi

Somo 6

1. Mungu muhukumu
2. Kisasi ni ya Mungu
3. Samsoni na Delila
4. Samsoni na tabisa yetu
5. Samsoni anapoteza kuona

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

KUANZA

Unapoendelea kujifunza, *Uwepo wa Mungu Ushindi Wetu* inaanza safari ya kubadili maisha yako yaliyosalia. Safari yako itakuwa ya kipekee kwako na itategemea kwa sehemu utayari wako na hamu yako ya kukua katika ufahamu wako wa Biblia na jinsi utakavyopenda baadhi ya wahusika wapya. Kujitoa kwako kwa masomo inakuletea matumaini ya kuimarisha maisha yako kama Mungu Asemavyo nawe katika Neno lako.

Unapaswa kuwa na vifaa vitano mikononi. Vifaa hivi vitatumiwa wakati wote wa masomo. Utazitumia muda wote wa masomo katika kukuwezesha katika kujifunza kwako.

1. Somo hili la kujifunza Biblia : *Wito wa Mungu Ukombozi Wetu – Sehemu II*
2. Biblia toleo la Union Version). Kumbuka: Kama unanunua Biblia mpya tafuta Biblia yenye
    a. Biblia yenye yaliyomo
    b. Kolamu ya rejea, chiniya ukurasa
    c. Itifaki nyuma ya Biblia
    d. Ramani chache za msingi nyuma ya Biblia
3. Kalamu, penseli na kalamu yarangi
4. Daftari
5. Kadi

Kwa vifaa vilivyoorodheshwa katika #2 utakuwa umejizatiti kwa masomo yako tayari kwa kutembelea maandiko kwa mafanikio. Ukiwa unanunua Biblia usisite kuuliza muuzaji kwa msaada wa kufanya uchaguzi. Omba mwongozo hasa unapotafuta Biblia yenye rejea.

Usisite kuandika kwenye Biblia yako. Unaruhusiwa! Ndiyo maand kalamu zimejumuishwa. Ni Biblia yako ya kujifunza. Ifanye iwe yako kwa notisi zako, kupiga mistari, kuweka miduara na mishale.! Unashauriwa kutumia daftari kuweka kumbukumbu,.

Kila moja ya masomo sita limegawanywa katika sehemu tano. Sehemu hizi ni kwaajili ya kukusaidia kuendelea kwa mpango. Muda wa masomo yako ni juu yako mwenyewe. Wakati mwingine somo linaweza kutaka muda mwingi kuli ule ulonao na hii itakufanya utumie zaidi ya kipindi kimoja kukamilisha somo. Wakati mwingine utamaliza somo na kuendelea na linalofuata.

Kama hii ni mara yako ya kwanza kunza kujifunza Biblia, unahimizwa kuanza na somo la kwanza liitwaalo *Kuifanya Biblia Kuwa Yako.* Ni somo linalokupatia zana za kuanza safari ili kusaidia

kujifunza kwako na kukuwezesha kuzunguka Biblia.. *Kuifanya Biblia Kuwa Yako* inaweza kupatikana kwenye mtandao wa www.FullValue.org. Masomo ya nyongeza yanaweza kupatikana kawa malipo.

- *Mpango wa Mungu Chaguo Letu* ni somo la sura kumi na mbili za kwanza za kitabu cha Mwanzao.
- *Ahadi ya Mungu Baraka Yetu* ni habari ya Abrahamu inayopatikana katika Mwanzo 12-25.
- *Uaminifu wa Mungu Tumaini Letu* ni habari za Isaka na Yakobo zilizoandikwa katika Mwanzo 25-36.
- *Msamaha wa Mungu Uhuru Wetu*, ni katika Mwanzo 37-50 Ni habari ya Yusufu na ndugu zake.
- *Wito wa Mungu Ukombozi Wetu – Sehemu I* inajumuisha sura kumi na mbili za kwanza za kitabu cha Kutoka

Japo masomo haya yanashauriwa lakini si lazima kwaajil ya kusomo somo hili la saba, *Uwepo wa Mungu Ushindi Wetu* Mwisho, inabidi ifahamike kuwa somo hili limeandaliwa kwaajili yako kukuwezesha kujifunza mwenyewe. Imetengeniezwa kutumika kirafiki. Kwa nidhamu fulani utakamilisha masomo kwa muda mfupi. Kwa wakati huohuo utafurahia somo. Utapata ufahamu mpya. Utahitaji kushirikisha ufahamu na maarifa mapya watu wengine. Utauliza baadhi ya maswali ya changamoto ambalyo yatakutakisha majibu. Ukitengemea kupata majibu unahimizwa kukaribisha wanandoa aua marafikia kushirikiana nao katika masomo. Nidhamu ya kufanya kazi kwenye nyumba ya mazoezi kwa mfano, ni nzuri na rahisi kukiwapo ushirikiano na mtu mwingine. Kwa pamoja mnaendelea kutiwa moyo na kuhamasishwa Labda wewe na mwenzi wako mnataka kualika wanandoa wengine ili kujifunza pamoja maneno ya Mungu kwenye Biblia. Labda unashiriki kanisa fulani lenye mazingira yanayofaa kufifunza Biblia, unahimizwa kuunda kikundi ambacho mnaweza kuwa mnakutana mara moja kwa juma kwaajili ya kukua pamoja kwa kujifunza Biblia. Kumbuka kila mtu kwenye kikundi ni wa muhimu hata kikundi kikiwa kikubwa au kidogo. Kila mtu ni wa faida kwa kikundi chote. Ni wakati wa kuanza! Fungua Biblia yako Kutoka 12:40 sasa anza safari

UTANGULIZI

Hatimaye Israeli wamefika kwenye malango ya nchi waliyoahidiwa. Safari imekuwa ndefu na ya shida. . Mwisho marafiki wao wamefariki njiani. Kizazi kipya kimezakiwa, Kizazi ambacho hakikufahamu mababu zao. Hakuwa kwenye msafara uliyokwenda Misri kununua chakula kutoka kwa Farao wala hawakuwa kwenye kundi waliotoka Misri baada ya pigo la kuuawa mzaliwa wa kwanza wa kiume wa kila Mmisri lakini pigo hilo lilipita milango ya wazazi wao.

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

Musa alikuwa ni kiongozi waliyemfahamu na sasa amekufa. Yoshua ameteuliwa kuchukua nafasi ya Musa na sasa anasubiri maelekezo ya Mungu ya kuvuka mto Yordani kwenda kwenye nchi aliyowapa katika Agano aliyofanya na Abrahamu. Siku zimepita watu wamekuja na kuondoka. Vionogozi wamefariki wapya wamechaguliwa. Kupitia nchi zote pasipokujali muda Mungu hakubadilika. Alikumbuka ahadi yake ya kuwakomboa Waisraeli kutoka kwa Wamisri na kuwapa nchi inayomiminika maziwa na asali.

Masomo haya ya *Uwepo wa Mungu Ushindi wetu* itakuelekeza kwa wahusika na matukio katika Israeli ambayo yaliwafanya Israeli kumiliki nchi ambayo Mungu aliwapa. Somo pia litaonyesha matokeo ya kutotii waliposhindwa kuchukua miliki yote na kuachi nchi kwa watu wengine. Wakanaani, Wahiti, Waamori, na wengine "wahiti" walipaswa kuondolewa. Kwa kutotii amri hii walikaribisha miungu mingine, walitengeneza sanamu kama miti nk. Katikati ya utamadumi na katikati ya watu wa Mungu. Kitabu cha Waamuzi kinaonyesha taswira ya mahangaiko ya Waisraeli katika historia yao.

Utapata changamoto kwa kipindi cha kutafakari na kutafuta mahali unapoweza kutumia habari hizi katika maisha yako katika karne hii ya 21. Inawezekana ukajiuliza: Ni vipi habari hizi za miaka maelfu iliyopita ifanane na maisha yangu ya sasa? Kuwa wazi kadiri Roho wa Mungu atakavyokujia kwa nguvu yake. Unaweza kuwa wazi kupokea ujumbe wake wa kweli kwa uhuru amini kuwa hatakuach kwa uwepo wake pamoja na wewe, hautaogopa vita ya maisha bali utatafuta ushindi katika Yeye na Yeye peke yake.

Somo 1

Sehemu I

UTANGULIZI: Yoshua ni kiongozi mpya wa Israeli. Kwa miaka arobaini Musa ameongoza watu jangwani. Sasa msaidizi wake anashika nafasi na ana mamlaka yote kwa kuongozi kundi hili kubwa hadi kwenye nchi ambayo mababu zao waliahidiwa. Ahadi ambayo Mungu aliifanya miaka mamia iliyopita ilikuwa inakwenda kuwa kweli kwa watu, uzao ambao hawamfahamu Abrahamu,, Isaka wala Yakobo. Hawa mababu waliamini ahadi ya Mungu na wajukuu wao walikuwa wanakwenda kupokea ahadi hiyo.

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

Mwisho baada ya miaka yote ya kuzunguka jangwani watu alifikia kwenye lango la nchi hii. Walikuwa tayari kuvuka mto Yordani na kuingia katika nchi ambayo ilikuwa inamikaliwa na wafalme wengi tofauti na watu wao; Wahiti, Wakanaani, Waamori, Waperezi, Wahivi, na Wayebusi. Pamoja na hayo, kuchukua nchi ilikuwa na maana ya vita! Vita ingezuka; damu ingemwagika, maisha yangepotea na bado ushindi ungekuwa wa Israeli, ufalme mmoja baada ya mwingine ungeangamizwa.

KAZI YA KUFANYA: Soma Yohana 1. Angalia ponti hizi nne:

- Mpaka wa nchi
- Ahadi ya Mungu kwa Yoshua
- Maneno ya kutia moyo yaliyorudiwa katika sura hii
- Wajibu wa watu kwa maagizo ya Yoshua

ZOEZI: Uligundua nini?

1. Mipaka ilielezeaje nchi ya ahadi? (mstari 4)
    a. Kutoka kusini _____
    b. Kwenda kaskazini _____
    c. Mashariki _____
    d. Kwenda magharibi _____
    e. Agahadi ya Mungu kwa Yoshua ilikuwa nini ? (mstari5)
    f. _____
    g. _____

    Swali: Kwanini kusingekuwa na yeyete ambaye angesimama kinyume na Yoshua? Kwasababu kulikuwa na Waisraeli wengi? Kwasababu ya nguvu zao? Kwasababu walikuwa na vifaa vya vita vya kisasa zaidi? Jibu liko kwenye ahadi ya Mungu. Ahadi yake ilikuwa nini? _____

    _____

2. Ni maneno gani yamerudiwa mara nne katika sura hii?

    _____

    _____

    Tumia rangi au penseli kuweka alama katika maneno haya.

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

a. Kwanin Mungu anatumia maneno haya katika mstari 6?
Kwasababu_____

_____

b. Anayatumia tena katika mstari wa 7. Moyo na nguvu za Yoshua zitatoka wapi kufuatana na mstari huu? _____

_____

c. Katika mstari 9 Bwana aliamuru Yoshua kuwa _____na _____. Ni maneno gani yenye maana kinyume?
na _____ Kwanini hakukuwa na nafasi ya hofu na kukata tamaa? _____

3. Katika mstari wa 10 na 11Yoshua anapewa maalekezo ya kwanza kwaajili ya hawa watu. Itikio lao ni nini katika mistari ya 16-18?
   - Chochote *Utakachoamuru* tutafanya _____
   - Kokote *utakakotutuma* tutakwenda _____
   - Kama *tulivyomti*i Musa tuta _____

   Na sala yao ya baraka ilikuwa kwamba Mungu _____ Sawa na alivyokuwa na Musa. Uasi na kutomtii Yoshua vingeadhibiwa na _____. Maneno waliyotumia kumtia moyo kiongozi wao baadae yalikuwa maneno:

   _____

Sehemu 2

KUTAFAKARI: Chukua muda kutafakari kinachotokea katika sura hii. Vizazi vimeishi na kufa tangu Mungu aahidi nchi hii kwa Abrahamu na uzao wake. Abrahamu mwana wake Isaka, na mjukuu wake Yakobo wote wamekufa. Yusufu kiongozi mkubwa wa Misri na kaka zake wote wamefariki na ahadi ya Mungu imekuwa ikirithishwa kwa uzao wao. Baadae kwa miaka yote Misri na mateso yote chini ya mateso ya Farao Mungu alimwingua Musa kuwaongoza kutoka Misri. Miaka arobaini walikaa jangwani na kizazi kingine kikafia njiani. Na sasa hata Musa amefariki.

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

Bado Mungu hajabadilika. Ahadi aliyoahidi ni ahadi aliyotunza. Alitoa uongozi na uwepo wake wa kudumu. Kama Mungu alivyoahidi kuwa na Musa sasa anaahidi kuwa na Yoshua na watu. Japo aliyeahidi naye ahadi hakuwapo kutoa ushahidi wa kuitimiza, Mungu likuwa mwaminifu na alitunza maneno yake. Mungu hakuzeeka. Mungu hakusahau. Mungu hakubadili mawazo yake. Alikuwa mwaminifu kwa ahadi yake. Utimizaji wake haukutegemea tabia ya Waisraeli uaminifu wao kwake. Weme wake kwao ulitegemea Yeye mwenyewe kuwa ni nani. Kama Israeli walivyotegemea maneno yake kuwa kweli, kwa miaka maelfu tunaweza kutegemea maneno yake kuwa kweli.

MATUMIZI: "Uwe hodari na moyo wa ushujaa. Usiogope; usikate tamaa, kwasababu Bwana Mungu wako atakuwa pamoja na wewe popote utakopokwenda." Amini maneno ya Mungu kuwa Kweli, maneno haya yana uhusiano gani na maisha yako?

SALA: Ee Bwana, ni Bwana yuleyule uliyemuahaidi Abrahamu, uliwahakikishia Isaka na Yakobo , alimwita Musa na ukahakikisha uwepo wako kwa Yoshua. Ni Bwana yuleyule unayenihakikishia uwepo wako, nihakikishie tena ahadi yako, na nipe matumaini. Asante kwa wema wa uaminifu wako ambao haubadiliki. Pamoja na kutokuwa mwaminifu kwako, Wewe ni mwena na mwaminifu kwangu. Asante kwa kutoniacha na kunisahau. Moyo wangu unapumzika kwako.

Sehemu 3

UTANGULIZI: Katika Yoshua 2 Waisraeli wanaanza maandalizi ya kuchukua nchi. Kama ungukuwa ni wewe unaongoza hawa watu katika nchi hii ya kigeni, ungechukua hatua gani ya kujiandaa kwaajili ya nchi isiyojulikana? Angaia orodha ya ramani? Chunguza AAA? Soma kitabu cha watalii?

KAZI YA KUFANYA: Soma Yoshua 2. Mambo ya kuangalia:

- Makusudi ni nini?
- Muhusika mkuu ni nani?
- Alitoaje kwaajili ya wapelelezi?

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

- Alijua nini?
- Makubaliano yalikuwa nini?
- Yoshua alipewa taarifa gani?

ZOEZI: Shittim, mahali ambapo Yoshua alianzia kutuma wapelelezi wake, inaweza kuonekana kwenye ramani ya zamani mwishoni mwa wa kaskazini mwa Bahari ya Chumvi na mashariki mwa Yeriko.

Mpango ni mwepesi: Yoshua alituma wapelelezi wawili kwenda.

_____

Alikuwa hasa amelenga _____ (mstari 1). Huu ungukuwa mji wa kwanza maarufu wa kukuteka.

1. Unaposoma sura hii orodhesha kwenye daftari yako maneno na sentensi zinazomwelezea Rahabu. Kwamafano, tunafahamu kuwa laikuwa Malaya inaonekana alimiliki nyumba. Aliitikiakiaje kwa uwepo wa Waisraeli nyumbani kwake? Linganisha itikio lake na itikio la mfalme wa Yesriko. Aliwafich awanaume, aliwasemea uongo, alijadiliana, aliwaapisha, aliwasaidia kuwaficha na akawaachia. Ni mwanamke gani angefanya hayo yote? Mfahamu Rahabu!
    a. Katika mistari ya 8-11 wake alama rejea zote zinazoonyesha hofu, moyo wa kuyeyuka, and na ujasiri ulioshidwa.
    b. Chukua muda na ufungue Kutoka 15:13-16. Waisraeli wamevuka bahari katika nchi kavu na mistari hii inatoka katika wimbo wa Musa na Waisraeli waliimbia Bwana. Mistari hii minne inaelezea kilichotokea kwa watu wa Yeriko. Angalia mstari wenye maneno yote yanayoelezea haofu ya mataifa Ufilipi, Edomu, Moabu, Kanaani.) Kumbuka: Nchi hizi zote zinaweza kuonekana katika ramani za mwanzo zikioonyesha kumiliki Kanaani.
    c. Rahabu alikuwa ni mwanamke mwenye moyo na nguvu. Nguvu yake ilitokana na kile alichokifahamu kuwa kweli.
        - Kweli: Matukio yalikuwa ni yapi (mstari 10)?

          _____
        - Kweli: Alifahamu nini juu ya Mungu wa Israeli (mstari 11)?

          _____

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

2. Ombi lake lilikuwa nini katika mstari wa 12-13?

   _____

   Itikio lao lilikuwa nini? _____

3. Rhabu aliwasaidia kujificha na akawapa maelekezo kwahiyo wasingeonekana. Na kwa undani, maneno ya kuaga ya wapelelezi yalikuwa kwamba yeyete atakayekuwa kwenye nyumba yako atapona lakini hatutawajibika na yeyete atakayekuwa nje, na kwa nyongeza, na kiapo kingefutwa iwapo angemwambia yoyote walicholihyokuwa wakifanya. .
   a. Nyumba ya Rahabu ilikuwa hifadhi, kimbilio, ngome isiyopenyeka. A simple nguo nyekundu ilifungwa dirishani kuonyesha nyumba. Wapelelezi waliahidi kuwa nyumba yo ingepitwa.
   b. Je unakumbuka "kupitwa kwingine" katika historia ya Israeli kabla ya kuondoka Misris? Unakumbuka damu kwenye miimo ya milango ambayo ilizuia mauaji yasiwapete waliokuwa kwenye nyumba hizo? Tazama Kutoka 12.
4. Wapelelezi walirudi salama kwa Yoshua.
   a. Walitoa taarifa gani? _____
   b. Walitamaka nini? _____

MATUMIZI: Katika mstari wa 8 Rhabu alitamka alichokifahamu na akatenda sawa na alichokifhamu. . Anasema, "Najua Bwana amewapa nchi hii…" Pia *anajua* hofu kubwa juu yen imetuangukia…" Uliishajiuliza kipi *unachojua*?

- Unajua nini ambacho ni ukweli kuhusu Bwana Mungu? _____

  _____

- Ni kwa vipi kile unachojua kinavyoathiri nguvu au moyo wako au kinaufanya moyo wako uogope na kutetemeka? _____

  _____

- Wapelelezi na Rahabu walimjua Bwana Mungu kwahiyo walifanya mambo yao kwa moyo. Wapelelezi walimtangazia Yoshua, "Bwana amewapa nchi nzima mikononi mwenu; watu wote wanayeyuka kwa hofu kwaajili yetu."

Sehemu 4

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

UTANGULIZI: Wapelelezi walileta taarifa ya matumaini (Yoshua 2:24) na sasa wakati umefika kwa Israeli kuvunja kwambi katka Shittim, endelea na kuweka kambi karibu na mto Yordani. Sura inayofuata inatoa maelezo mengi lakini kwa masomo yetu tutaangalia kwenye pointi hizi nne:

1. Kuvuka mto Yordani
2. Sanduku la Agano
3. Jamii ya Israeli
4. Agano la tohara

KAZI YA KUFANYA: Kwa makini soma Yoshua 3-4:24. Tazama

- Maagizo waliyopewa watu
- Kazi ya Sanduku la Agano
- Kutambu Israeli kama jamii

ZOEZI:

1. Ni agizo gani walilopewa watu?
    - 3:3 - _____
    - 3:5 - _____
    - 3:9 - _____

    a. Sanduku la Agano sasa lingekwenda mbele ya watu. Hatusikii tena habari ya nguzo ya moto na ya wingu, nguzo ambazo ziliongoza watu na kuwapa mwanga wakati wa maisha yao ya jangwani (Kutoka 13:21-22). Kumbuka kilichokuwa ndani ya sanduku la Agano.. tazama Waebrania 9:4.
    _____, na
    _____

    Sanduku limewekwa katika hema la kukutania kama kumbukumbu inayoonekana kuwakumbusha watu uwepo wa Mungu kati yao. (mstari wa 3) – Nani walipaswa kutunza sanduku la Agano? _____

    b. Watu walipaswa kufanya nini?
    _____

    c. (mstari 4) – Watu wangejua nini? _____

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

d. Maelekezo maalumu yalikuwa yapi?

_____

Part 5

FUNDISHO: Kumbuka neno "jamii." Kikundi hiki cha watu kilikuwa hakiongozwi kidemokrasia jamii ambayo kila atoa mawazo kushauri kile ambacho kongozi anapaswa au hapaswi kufanya. Hawa watu wanaishi kama jamii inayoongozwa na Mungu ambayo ndani yake Mungu alitoa amri. Waliishi kama watu wake na walipaswa kutii maelekezo aliyowapa.

Katika maisha yote ya jangwani Mungu aliwaandaa watu wake katika jamii kwa kuwakumbusha againo alilofanya na Abrahamu na uzao wake ambao walikuwa watu wake naye akiwa Mungu wao. Aliwaambia kuinuka na kuinuka na kukubali wito wake mkubwa kuishi maisha matakatifu na yaliyowekwa wakifu, wakiwa wametengwa kwa makusudi yake. Pamoja na yote ambayo wana wa Israeli walifanya kwa miaka hii yote arobaini, Mungu alibaki mwaminifu kwako. Upendo wake kwao haukuisha. Na tuliona kuwa sehemu ya jamii walimnung'unikia Mungu, kila aliyefanya hivyo aliadhibiwa kwaajili hiyo. (Hesabu 14:34-35), Walipotenda dhambi kila mtu aliadhibiwa (Kutoka 32:19-20), na Mungu alipotoa amri aliita jamii yote ya Israeli kwaajili ya utii na aliahidi Baraka kwaajili ya utii huo na laana kwa kutotii. Hakukuwa na msamaha. Wote walitendewa kama watu wake walioishi katika jamii hii.

ZOEZI: Onyesha mistari michache yenye maneno ambayo yanaonyesha kuwa walikuwa sehemu ya jamii na si mmoja anaye paswa kufanya mambo yake mwenyewe. Tazama maneno kama haya "yote" na "kati," maneno yanayoonyesha kuwa katika jamii.

Rejea	**Maneno yanayoonyesha jamii**
Yoshua 3:5	
Yoshua 3:9,10	
Joshua 4:1	
Yoshua 4:4-7	
Yoshua 4:13	
Yoshua 4:14	

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

KUTAFAKARI: Kama watu binafsi tunatamani kuwa katika jamii. Watu wengi wamezaliwa katika jamii ya familia. Tunahusika katika mazingira ya jamii tofauti, kwamfano, shule, kanisa. Kazi, na mshirika ya ihari.Kama washiriki. Kama washitiki tunakubaliana na makududi, ya maadili ya jamii. Alama ya jamii unamoishi.

- Unakuwaje sehemu ya jamii? Ulitambua lini unakohusika?

  _____

- Makusudi ya jamii ni nini? Ipo kwa makusudi gani? _____

  _____

- Unachangiaje na unatambuliwaje na jamii? _____

  _____

SOMO 2

Sehemu 1

KAZI YAKUFANYA: Soma Mwanzo 17:7-14 na Yoshua 5:1-12.

FUNDISHO: Kifungu hiki toka Mwanzo kinaongeliea agano la milele ambayo Mungu alifanya na Abrahamu, Anagano ambalo Mungu angekuwa Mungu wa Anrahamu na Mungu wa uzao wake aliyeanzisha uhusiano kati yake na watu wake. Angekuwa Mungu wao na wao kuwa watu wake. Alama ya uhusiano huu wa agano wa agano kati ya Mungu na Anrahamu ilikuwa ni tohara ya kila mwanamume.. Pointi hizi zote katika historia ya Israeli (Yoshua 3-5) Inafurahisha kuona ahadi za Mungu kwa Abrahamu Mwanzo 17:8 sliposema kuwa Kanaani ingekuwa utithi wake wa amilele kwa uzao wake.

Katika Yoshua 5:1-12 mambo makumbwa ya kijamii yalitokea. La kwanza lilikuwa kuthahiri wanaume tote waliozaliwa jangwani baada ya Israeli kutoka Misri. Tohara ilimaanisha kuwa wote walikuwa katika agano la milele ambalo Mungu aliamua kuwa Mungu wao na kuwafanya wao kuwa watu wake. Tohara iliwaamnbia watu kuwa tumetengwa na sisi ni wa Mungu na jamii yake aliyoianzisha mwenyewe. Na alisema kuwa yeyote asiyetahiriwa "akatuliwe mbali na watu wake" Na hakuwa sehemu ya agano la milele.
Tukio lingine la kijamii lilikuwa ni ksherekea Pasaka. Hili lilikuwa tendo la utii. Walikuwa wamejifunza juu ya Bwana ikiipita jamii ya Israeli kwa kurejea Misri kuhusu damu ya

mwanakondoo aliyechinjwa na kupakwa kwenye miimo ya milango ya nyumba zao (Kutoka 12). Mlo huu ulipaswa kuendelezwa vizazi vyote. Kutoka 12:24-25 inaweka wazi kwamba iliwapasa kutii maelekezo na walipoingia katika nchi ya ahadi nchi ya Kanaani iliwapasa kutunza sherehe hii.

UTANGULIZI: Tuko karibu kurudia habari iliyozoeleka ya vita inayosimuliwa siku zote. Nyimbo zimeimbwa juu yake. Watoto wamekuwa wakifundishwa habari hii. Michezo ya shule imeandikwa ikijaribu kuumba tukio. Vita hii ya Agano la Kale imetokea katika Yoshua 6.

Waisraeli wako katika nafasi. Wamejitakasa na kujiandaa kwa mambo ya ambayo Mungu amewawekea. ThWalisubiri Sanduku la Agano kuwavusha Yordani. Kwa mara nyingine, Wairaeli wote walishuhudia kutembea katika nchi kavu kuvu, maji yalisimama yakaacha kutiririka. Mara tu baada ya kuvuka, wanaume walitahiriwa, walisherekea Pasaka katika uwazi wa Yeriko sehemu iitwayo Giligali, na manna iliisha siku baada ya siku walianza kula matunda ya nchi.

Watu wa Mungu wako tayari, wamekula, wamepumzika na kupata nguvu mpya na sasa wako tayari kufanya vita na Yeriko.. Yoshua anaanza kukutna na Bwana sawa na Musa aliyekutana naye katika Kutoka 3:5. Mungu hakutaka mashaka katika mawazo ya Yoshua kwamba angekuwa pamoja naye, wala hakupaswa kuongopa juu ya nani alikuwa kamanda wa jeshi la Bwana. Yoshua alianguka tu kifundifudi na kumtukuza Mungu.

KAZI YA KUFANYA

- Mpango wa Mungu
- Maelekezo ya Yoshua
- Utekelezaji wa mipango ya Israeli
- Angalizo la kuhusu Rahabu na na vitu vilizyotolewa
- Kuokoka kwa Rhabu na kuangamia kwa Yeriko
- Laana ya Yoshua juu ya Yeriko

Sehemu 2

ZOEZI:

1. Kilichofunuliwa kwa Yoshua na Mungu tayari katika mstari 1 na 2?

_____

Amaishaweka Yeriko mikononi mwa Israeli. Sababu ya hofu yao? Kulikuwa na chochte ambacho Israeli walifanya? Je ni Mungu alichofanya? Soma tena Yoshua 5:1.

_____

2. Kwa urahisi, mpango wa Mungu ulikuwa nini (Yoshua 6:3-5)?
    a. Watu wenye silaha waliagizwa kufanya nini?

       _____
    b. Manabii saba? _____

       Waikuw a wafanye nini katika siku ya saba?

       _____
    c. Watu walikuwa wafanye nini?

       _____
    d. Ukuta ulikwa ufanye nini?

       _____
    e. Walinzi wa makuhani wenye silaha wote wakipuliza tarumpeta zao waliongoza maandamano, wakifuata makuhani waliobeba Sanduku al Agano watu wakifuata mama walinzi wa nyuma.
    f. Yoshua aliwapa watu maelekezo gani maaalu katika mstari wa 10?
        i. Msi _____
        ii. Msi _____
        iii. Msi _____
    g. Tena tunajifunza kuwa watu walipotembea kuzunguka mji maramoja wote walikwenda nyumbani ! Nitu gani walichoona! Walifanya hivyo kwa siku saba!
        i. Kama ungekuwa ni mfalame wa Yeriko ni kitu gani kingezunguka kwenye mawazo yako?

           _____
        ii. Kama ungekuwa mwenyeji au askari ukiangalia kupitia tundu dogo ukiona watu wakizunguka, ungewaza nini? _____

           _____

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

iii. Kama ungekuwa Rahabu ukiwa na nyumba iliyojaa ndugu wakisubiri ahadi huku wakisikia mtikisiko wa jeshi hili lenye nguvu likizunguka mara saba, ungewaza nini? _____

_____

h. Lakini siku ya saba ilikuwa tofauti. Ni jambo gani tofauti lililotokea? _____

_____

Kulitokea nini kuhani alipopuliza tarumpeta? Amri ya Yoshua ilikuwa nini katika mstari

- mstari 16? _____
- mstari 17? _____
- mstari 18-19?

_____

3. Kisha ushindi ulitokea! Watu walipiga kelele. Ukuta ulianguka na Wairaeli waliingia ndani wakachukua mji (mstari 20). Waliua kila chenye uhai. Wafanya nini na fedha na dhahabu, shaba na chuma (mstari 24)? _____

_____

Kulitokea nini kwa Rahabu na familia yake (mstari 22-23)?

_____

4. Katika mstari 26-27 Yoshua alifanya kiapo na kulaani kila ambaye angejaribu kuujenga upya Yeriko. Kama unapenda kuona kilichompata aliyejaribu, tazama maneno ya rejea kwa kufuatilia neno "kuta" katika mstari 26. (Kumbuka: Kama Biblia yako haina mistari ya rejea, rejea ni 1Wafalme 16:34.)

Sehemu 3

REJEA: Ni ushindi kiasi gani kwa Israeli! Ilionekana kuwa kuchukua nchi kusingekuwa shida; ilionekana kuwa rahisi, kama vita yote ingekuwa hivi! Walichotakiwa kufanya ni kufuata sanduku, kusiikia mlio wa tarumbeta, na kalele! Kwa vyovyote sauti zinsingeangusha ukuta. Lakini Mungu alitumia nguvu ya jeshi lake aliheshimu utii wa watu wake kwa amri yake, na akkaendelea kupigana vita yao. Alifanya haya yote kwasababu alikuwa Mungu wao na walikuwa watu wake. Alitaka ulimwengu wote ujue kuwa alikuwa Mungu wa Israaeli, Kamadna wao mkuu!

MATUMIZI: Hebu tumkumbuke Rahabu…

1. Alikabidhi matumaini yake kwa wokovu. Matumaini ya wokovu wako yako wapi ?

   _____

2. Alishika sehemu yake ya kiapo matokeo yake akaokoa familia yake. Ni kwa namna gani nyumba yako inaweza kuwa makaribisho ya kuokoa familia yako, marafiiki, na majirani ? _____

3. Soma Waebrania 11:30-31. Tunaambiwa nini kuhusu yeye?

   _____

   Kwasababu ya imani yeke kwa Mungu wa Israeli na kwasababu alipokea wapelelezi, Mungu alimtendea kwa ukarimu. Kumbuka matendo ya Mungu ya ukarimu maishani mwako:

   _____

FUNDISHO: Kupitia katika maji ya bahari ya Shamu na sasa katika mto Yordani onyesha muda wa maana katika hisroria ya Israeli. Katika kuvuka kwa mara ya kwanza 14 maisha yao ya utumwa Misri yalikuwa yamemalizika. Jeshi lilizama na Waisraeli waliendelea kwena kwenye nchi ya Ahadi. Maisha mapya yalikuwa mbele zao. Mungu alikwakumbusha kuwa alikuwa Mungu wao na kwamba walikuwa watu wake. Aliwapa baadhi ya mashariti kwa maisha yao kama jamii inayoishi pamoja. Uhusiano wa Mungu na watu wake wake usingekuwa wa utumwa bali wa kiongozi. Asingeopwa bali angekuwa anayependwa na kuaminiwa, wakutumikiwaa na kutii. Uhusiano wao na Mungu ulikuwa umejengwa katika upendo. Alitaka meme kwaajili ya watu wake.

Waisraeli walipopita katika maji ya Yordani waliacha nyuma maisha yao ya kutokuwa na ukmalengo na ya kutangatnaga. Matokeo ya kutotii kwao na uasi wao kwa Mungu. Alirekebisha na kueatengeneza na kuwafanya watu walioungana katika moyo na makusudi, watu waliotayari kuchukua nchi ambayo ilikuwa sehemu agano.

Kupita kwao katika maji kulikuwa na maana kwa watu katika historia. Katika Agano Jipya kupita majini kulitokea kwa Yesu alipobatizwa (Mathayo 3:13-17). Mwisho wa huduma yake, Aliwasimika Mitume wake akiwaambia kwamba watu wa mataifa yote wabatizwe (Mathayo

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

28:19). Kanisa liloanzishwa na wanafunzi wa Yesu waliendeleza huduma ya kuhubiri Injili na kubatiza watu kwa jina la Yesu (Acts 2:38).

Ubatizo umeanzishwa na Mungu. Mungu alichagua kutufanya wake kwa kututamkia msamaha wa dhambi na kutuoa uzima wa milele. Kupitia maji ya unatizo inatufanya kuwa chini ya Agano la milele ambamo Mungu alijitangaza kuwa Mungu wetu na kutufanya watu wake. Maisha ya utumwa wa dhambi yanaachwa nyuma. Tunawezeshwa kuishi huru na maisha yaliyosamehewa katika uhusiano huu wa upendo ambayo yameanzishwa na Mungu. Ubatizo hutuweka chini ya mamlaka mapya, na katika uhusiano mpya. Tumekombolewa. Msisha yetu yamerudishwa nyuma na Mungu. Tumenunuliwa kwa gharama, gharama ni maisha, kufa, na kufufuka kwa Yesu, Mwanakondoo wa Mungu. Sasa Mungu mwenyewe amechagua kuishi na sisi. Miiili yetu inakuwa makazi yake.

Umebatizwa? Ubatizo ni jambo jipya kwako? Unajua nini juu ya Mungu anachokupa katika ubatizo? _____

Kupita majini huto maisha yenye kujaa makusudi ya maana. Kupita majini hukjufanya uwe mwana wa mfalme!

Sehemu 4

UTANGULIZI: Baada ya vita ya Yesriko mtu angefikiria kuchukua miliki ya n chi ingekuwa kipande cha keki. Katika Yoshua 7 tunajifunza kuwa vita hakuwa kinyume na maadui walioishi katika nchi ya ahadi. Vita iliyoendelea ilikuwa kinyume na watu wa Mungu kutotii kuliathiri jamii nzima.

ZOEZI: Soma Yoshua 7 na gundua:

- Kulikuwa na shida gani?
  Nani aliyeshitakiwa na dhamira?
- Matokeo yalikuwa nini?
- Adhabu ilikuwa ni nini?

ZOEZI:

1. Ushindi wa Israeli kwa Yeriko umeishia sura ya 6. Sasa Yoshua 7:1 anaweka wazi baadhi ya habari mbaya. Ni jambo gani lililoenda vibaya?

- Nani mkosaji? _____
- Kitu gani kilichukuliwa?

  _____
- Bwana alichukua hatua gani ? _____

2. Tazama kwa karibu.
   - Akani alikuwa na mkosaji? Mstari unasema nini kuhusu anayetenda bila uaminifu?

     _____
   - Mungu alikasirikia nini? _____
   - Kumbuka , katika somo lililopita tuliona Israeli ikiwa jamii. Mungu aliona taifa kuwa na hatia. Akani alikuwa sehemu ya jamii ya Israeli na alichokifanya kama mtu binafsi. Mungu aliona jamii kuwa na hatia. Akani alikuwa mmoja wa jamii na aliyoyafanya kamka mtu mmoja Mungu Aliona kuwa ni hatia ya jamii.
3. Endelea na simulizi uone matokeo kwa jamii ambayo yalisababishwa na mtu mmija:
   - Yoshua alikuwa ameangalia mbele kwaajili ya nafasi nyingine ambayo Israeli ingemiliki. Iko wapi sehemu iliyofuata ambayo alitaka kupeleka wapelelezi (mstari 2)? _____
   - Ni taarifas gani wapelelezi waliyotoa na walitoa maoni gani (mstsri 3)?

     _____
4. Wailiingia vitani.
   - Kulitokea nini katika mstari 4-5?

     _____
   - Kulitokea nini mioyoni mwa watu? _____
   - Hatua waliyochukua Yoshua na wazee: Katika toba, mavazi yameraruliwa. Walilala kifundifundi na wakajimwangia maji usoni.
   - Angalia sala ya Yoshua katika (mstari 7-9):
     - Kwanini uli… _____
     - Ikiwa tu…

       _____

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

- Ninaweza kusema nini…

  _____

- Wakanaani na wengine… _____

  _____

- Swali : _____

- Mungu alimwambia nini Yoshua? Waisraeli walifanya dhambi gani (verse 11)?
  - _____
  - _____
  - _____
  - _____
  - _____
- Si kwamnba tu walitenda dhamni lakini walifanyaje vitani. (Mstari 12)?

  _____

- Zaidi yam engine yote Mungu anatamaka nini katika mwisho wa mstari wa 12?

  _____

- Soma Yoshua 6:18. Yoshua alielekeza nini na maonyo kwa watu?

  _____

- Katika mstari wa 13-15 Yoshua anaelekeza waatu na amejiandaa kwaajili ya vitu ambavyo vitagunduliwa katika jamii ambavyo vingeondolewa. Alitambua kuwa Agano la Bwana limekiukwa na mambo unajisi yamefanyika Israeli. Umuhimu wa vitu hivyo vilivyotolewa kwa Bwana ni vile ambavyo Mungu alitamka kuwa vyake na alitamka kuwa vitu vyote vilivyotelewa vilipaswa kuangamizwa. Yoshua alitamka kutokubaliana na yaliyofanyika. Matokeo yangekuwa mabaya. Akani alikutwa nje. Alichukua na kufanyia nini vitu alivyochukua? _____

  _____

- Vyote viligunduliwa na kupelekwa kwa Yoshua. Dhambi zake zote zilikuwa bayana kwa Israeli wote. Waisraeli wote walibeba adhabu. Mistari 24-26 inatwambia nini?

  _____

Sehemu 5

MATUMIZI: Mshahara wa dhambi ni mauti. Akani, familia yake, na mali zake zote vilipigwa kwa mawe, kuunguzwa na kuzikwa. e consequence of sin is death. Achan, his family, and all of his possessions were stoned, burned and buried. Ilibidi maangamizi kamili yafanyike ili kuondoa dhambi katika jamii.

1. Mara nyingi tunaficha au kufunika dhambi zetu. Ni dhambi gani ninazochagua kuficha kama siri maishani mwangu? _____

   _____

2. Tukiwa ni jamii tunashughulikiaje dhambi?

   _____

3. Siri zangu zinaathirije maisha yangu katika jamii, marafiki, na washiriki?

   _____

SALA: Ee Bwana, kama jamii tunapaswa kutubu dhambi zetu mbele zako. Mara nyingi tunakama dhambi zetu kwa kutojali maovu tunayotenda. Tumekuwa dhaifu katika kupigana na maadui wetu hali ambayo inaweza kutupeleka katika dhambi. Tunakumbali dhambi badala ya kutenda mema. Tusamehe. Tuhurumie. Tusamehe kwa yale tunayokana, tunayoepuka,kutojali, na kuficha. Tuokoe na uchafu na aibu, uovu tunaoishi ndani yake na tupatie neema yako na huruma. _____

_____

UTANGULIZI: Akani na dhambi zake waligundulika. Alikuwa na vyote alivyotoa katika jamii ya Wayahudi. Walipigwa kwa mawe wakaunguzwa moto na kuzikwa, kisha Mungu akageuza hasira yake kutoka kwa watu. Mungu anasamehe. Jamii ya Waisraeli imetakaswa, fidia ilifanywa, na kuteka nchi kulirudi. Kama ungekuwa ni Yoshua, ungesita kuongoza watu vitani tena baada ya kuwa umeshindwa na watu wa Ai?

KAZI YA KUFANYA: Soma Yashua 8:1-29.

ZOEZI:

1. Ni maelekezo gani ya Mungu kwa Yoshua 2? _____

_____

2. Kulikuwa na lengo gani la kuchukua Ai (matari 3-8)?

_____

3. Matokeo yalikuwa ni nini (mastari 9-29)?

_____

KAZI YA KUFANYA: Soma Yoshua 8:30-35. Soma Kumbukumbu 11:26-32.

ZOEZI:

- Kutoka Ai walikwenda Kaskazini. Onyesha mahali ilipo Ebal na mlima Gerizim katika ramani inyoonyesha nchi iliyogawanywa kwaajili ya makabila kumi na mbili.
- Katika mstari wa 30 Yoshua alijenga nini?

  _____

  - Tunafundishwa nini juu ya madhabahu hii?

    _____

  - Tazama rejea katika Kutoka 20:25. Tunajifunza ujumbe gani wa ziada?

    _____

- Walitoa dhabihu kwa Bwana. Yoshua alifanya kitu gani cha ziada katka mstari 32?

  _____

  Kisia eneo: Nusu ya Israeli imesimama mbele ya Mlima Ebali (Kumbukumbu 27:13) pamoja na nusu nyingine ikisimama mbele ya mlima Gerizim (Kumbukumbu 27:12). Katikati yao liliwekwa sanduku la Agano na makuhani wa Walawi. Mbele ya watu aliandika katika jiwe sheria ya Musa. Tunaweza kujiuliza kwanini Yoshua alifanya hivyo. Rejea inaturudiaha nyuma kwenye Kumbukumbu 27:8.

- Yoshua anafanya nini katika Yoshua 8:34? _____

  _____

FUNDISHO: Tukio hili lilitokea kwenye bonde kati ya milima hii miwili. Milima ilikuwa mashahidi ya ahadi Mungu aliyofanya. Hii ni kufanya upya agano. Kila siku watu wanaobatizwa wanafanywa wapya katika ahadi. Ya kale yote yanasamehewa mapya yanatokea. Mungu anatupatia mwanzo mpya ndani yake tuna ahadi ahadi ya uwepo wake. Katika kitabu

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

cha Reremia nabii anatukumbusha “Niftawasameha maasi yao yote na sitakumbuka dhambi zao” (Yeremia 31:3) Ni habari njema kiasi gani!

SOMO 3

Sehemu 1

KUTAFAKARI: Kuwa mwaminifu kwa nafsi yako. Kama ungekuwa mmoja wa kabila fulani na ukaambiwa kusimama mbele ya mmoja wa milima hii miwili, ungekuwa makini kiasi gani kama Yoshua alivyonakoli sheria zote katika jiwe sheria zote za Musa na aksoma maneno yote ya sheria mbele za watu?

_____

Ni jambo gani linaweza kuwa linaendelea katika mawazo yakeo?

_____

Ni jangwa. Bila shaka, watu ni vuguvugu kama si moto wala baridi. Lakini kiroho mtu alisikia kila kitu! Kusanyiko lote (mstari 35) wanaume, wanawake, na watoto, na wale waliokuwa karibu na kuishi kati yao walisikia kila neneo la Sheria ya Musa. Kwa mara nyingine Musa alikuwa akifanya kile Mungu alichoamuru. Tazama Kumbukumbu 31:11-13. Kwanini maneno ya Sheria yalikuwa muhimu?

_____

_____

MATUMIZI: Jamii nzima ya Israeli ilitaka kusikia kitabu cha Sheria, sheria ya nchi. Milima hii ilitoa ushahidi kwa matukio haya na ilikuwa kumbukumbu inayoonekana kwa watu. Baraka za utii na matokeo ya kutotii. Kadiri jamii ilivyoishi kwa kutii sheria ya Mungu, ilikuwa ni dalili ya upendo wa watu kwake ambaye alikuwa Mungu wao. ? _____

_____

Ni mambo gni unayofanya na kusema ambayo hutoa ushuhuda kwa uhausiano wako na Mungu?

_____

Je maisha yako hushuhuda kile unachokiamini? _____

_____

Ni sehemu gani ya maisha yako ambayo ungetaka Mungu aifanye ya thamani zaidi? _____

_____

KUKARIRI : Zaburi 1 huongelea furaha katika Neno la Mungu na kuwa msingi wa maisha yetu. Ikiwa hujafanya hivyo, chukua mstari huu na uuweke kwenye kumbukumbu yako. Mistari hii sita ina lugha ya picha. Hakikisha unaandika mistari hii katika kadi yaklo. Wakari ukikariri tafakari mtu anayefurahia Neno la Mungu. Na kumbuka kwa siku sita zinazofuata kile unachojifunza juu ya uhusiano wako na Mungu, ambaye anakuchunguza.

SALA: Ee, Bwana, Nataka kuwa kama Yoshua na Waisraeli waliokufurahia na wakuwafundisha watoto wao Neno lako. Ninataka uhusiano wangu na wewe uwe bayana kwa wengine, ili wakujue kama Mungu wao na wajione kama watu wako. Asante kwa kutoa sheria yako inayoniongoza na kunifanya niendelee kuishi katika mapenzi yako. Nisamehe kwa kutothamini Neno lako. Asante kwa kunisamehe na kutokuniacha. Asante kwa kuwa Mungu wangu, na kunifanya mtoto wako, na kunipa mwanzo mpya.

Sehemu 2

UTANGULIZI: Vita ya Ai naYeriko vilikuwa muhimu sana. Vita hii iliimarisha uhusiano wa Mungu na Waisraeli na kuweka hofu mioyoni mwao kwa wafalme wa chi waliyokuwa wanakwenda kumilki. Wafalme wengine waliungana kupigana na Yoashua na Wasraeli (Yoshua 9:1-2). Watu wa Gibioni walikuwa wajanja (Yoshua 9). Inaeleleza kusafikri kwa shisa katka nchi ambamo walipswa kuwaondoa wenyeji wake. Watu walihofia maisha yao. Tutakamilisha baadhi ya sura juu ya somo hili. Sura hizi zina habari ya vita. Yoshua aliwaongoza watu kwenyea vita ambavyo vilifutilia mbali ufalme mmoja baada ya mwingine sawa na Bwana alivymwamuru Musa na kumuagiza Yoshua.

.

KAZI YA KUFANYA: Soma Yoshua 9-11. Kadiri unavyosoma sura hizi tatu

- Pigilia mistari inayojirudia.
- Onyesha njia ambazo Mungua alitumia kuwapa Waisraeli makazi yao

ZOEZI:

1. Unagundua mistari na tungo zinazojirudia? Inafanya mambo gani muhimu?
    a. “Usiogope” _____

b. “Hakuacha mabaki” _____

c. “Aliangamiza wote” _____

2. Ni hali gani isiyo ya kawaida iliyotumika kuleta ushindi?

   a. Yoshua 10:11

      _____

   b. Yoshua 10:12-14

      _____

   c. Yoshua 11:20

      _____

3. Katika sura 9 Wagibioni waongo walipoteza. Ni lini wafalme waisraeli walijiunga kupiganna na Israeli, watu wa Gibionoi waliamua kufanya nini? _____

   _____

   Matokeo ya mwisho ya mpango wao yalikuwa nini (Yoshua 9:26-27)?

   _____

   Kutokana na kiapo ambacho Israeli waliweka na Wagibioni (Yoshua 9:14-15) Waisraeli iliwapasa kuwalipa kwa vita yao na Waamoni. Yoshua alileta wanajeshi wake waliohodari wakashanga.

   - Bwana alifanya nini kumtumia Yoshua 10?
     - Mstari 8

       _____

     - Mstari 10

       _____

     - Mstari 11

       _____

     - Mstari 12-13 _____
   - Katika Mstari 14? _____
   - Kulitokea nini katika Mistari 16-27? _____

     _____

   a. Yoshua 10:28 unaanza na wimbo ambao unaendelea hadi 11. Tunaambiwa kuwa Yoshua “aliangmiza wote” na “hakuacha mtu aliyehai.” Vita viliendelea Yoshua akiongoza Waisraeli walipotoka mji kwenda mwingine.

Lakini , hatudiriki kupuuzia maneno yaliyotumika sura hizi zote ambayo yanatukumbusha juu ya nani aliyekuwa amirijeshi wa Waisraeli.

b. Yoshua 10:30

_____

c. Mstari 32

_____

d. Mstari 42

_____

Inafurahisha kusikia kuwa Mungu wa Israeli "aliwapigania" Waisraeli. Alikuwa shujaa wao! Kumbuka Yoshua 10:8. Mungu alitaka Yoshua ajue nini?

_____

Yoshua anawaambia nini watu katika mstari 25?

_____

e. Tazama sura ya 11… Bwana anamwambia nini Yoshua katika mstari 6 aduai alipokuja na jeshi kubwa kiasi hiki ambalo lilionekana kama "mchanga wa pwani?" _____

4. Tunaambiwa nini juu ya Yoshua?

a. Yoshua 10:40

_____

b. Yoshua 11:15

_____

c. Yoshua 11:23

_____

5. Mwisho, Yoshua 11 inamaliza kwa maneno haya:

_____

Sehemu 3

FUNDISHO: Katika zoezi tullilomaliza tumejifunza juu ya ukweli wa habari. Tuliangalia vita ya Waisraeli na watu na wafalme wan chi waliyokuwa wamiliki. Tumeona Waisraeli wakati wote wakiwa washindi wakifuata uongozi wa Yoshua. Pamoja na hayo nchi ilijaa damu ya wale

walioshindwa. Hakuurumia ufalme baada ya mwingine. Je kulikuwa na sababu ya umwagaji huo wa damu ? Watu wangeishi kama watumwa katika nchi? Je wangekufa?

Inabidi tufahamu kuwa kumwanga damu ilikuwa ni njia ya kutakasa nchi ya walioabudu sanamu na uovu wa maovu ya falme. Mungu hakuwa sawa na miungu ya mawe na miti Mungu wa Israeli alifanya agano nao ya kuwa Mungu wao, ambaye wangemwabudu. Kwasababu alijjua kuwa watu wake wafuata kutotii, kunung'unika, kulalalmika, na kutafuata kufuata njia zao wenyewe, Alitaka aondoe yote ambayo yangewanajisi katika nchi na kuwaondoa kwake. Utakatifu wake ulidai yale ambayo hawakuwa Watu wake wa agano walipaswa kuangamizwa pasipo huruma. Utakatifu wake ulidai nchi kutakaswa. Aliita watu wake katka utakatifu. Hawakupaswa kulaumika mbele zake (Deuteronomy 18:9-13).

KUTAFAKARI: Mtu haweze kusaidia lolote zaidi ya kutafakari juu ya utakatifu. Kumbuka haya maswali ya kutafakari na andika katika daftari yako baadhi ya maswali yanayokjuja katika mawazo yako.

- Ina maana gani kuwa mtakatifu na asiyelaumika?
- Je utakatifu unawezekana? Mtu anakuwaje mtakatifu?
- Je ni lazima damu imwagike ili mtu awe mtakatifu au kuna njia mbadala?
- Je dunia yetu inajitahidi kwa utakatifu? Je ulimwengu unajitahisi kwa ukamilifu?
- Ina maana gani kusema kuwa mimi si laumiki mbele za Mungu?
- Damu likuwa ikimwagika katika historia yote ya Israeli. Walitoa sadaka za wanyama, walipigana vita wakafa. Damu inapita wapi katika maisha yangu? Je ninaamini kuwa Kristo alikuwa kwa kutokuwa kwangu mtakatifu, kutokuwa mtu wa ki Mungu, kwaajili ya dhambi zangu? Je ninaamini kuwa kumwaga damu yake kulitosha kunifanya mtakatifu mbele za Baba yangu wa mbinguni?

SALA: Ee Bwana Mungu, Mungu wangu, ninaweza kukukushukuru tu kwa kunifanya mtakatifu kwa damu ya Mwana wako msalabani. Ukinitazama unaona damu yake inayonifunika na kunifanya kutolaumika mbele yako. Umenitendea kwa huruma kwa kutonifanyia kadiri ninivyostahili. Yesu ni shujaa wangu! Yesu ndiye aliyenipa maisha ya milele pamoja na waewe. Asante kwa sadaka yake kwaniaba yangu.

Sehemu 4

Yoshua 11inaishia na maneno, "Kisha nji ikapumzika katika vita." Vita, vita, na vita! Tangu wana wa Israeli wakanyage nchini walichozoea ilikuwa ni vita kwaajili ya kumiliki nchi waliyoahidiwa na Mungu. Katika Yoshua 12 wafalme wote walioshindwa wameorodheshwa, wate 31. Sura ya 13 inaanza Bwana akimwambia Yoshua ambaye alikuwa na uzoefu wa miaka ambayo "bado kuna sehemu kubwa ya nchi ya kuchukua." Katika mstari 1-7 tunajifunza:

- Ni sehemu gani ya nchi iliyobaki bila kuchukuliwa (mistari 2-5)
- Mungu angefanya nini (mastari 6)
- Yoshua angefanya nini (msitari 6, 7)

Musa litabiria makabila mawili (Gadi, Rubebeni, na nusu ya kabila ya Manase) hiyo nchi katika mashariki mwa Yordani ingekuwa yao kama nchi ingechukuliwa (Hesabu 32). Katika Yoshua 13:8-32 tumepewa mipaka ya nchi kwa kila kabila hizi tatu ambazo wangepokea.

Katika Yoshua 14 tunajifunza jinsi magharibi ya mto Yordani ilivyo gawanywa kwa makabila yaliyobaki ni sehemu gani ilikuwa ya Kalebu , mpelelezi mwingine aliyeruhusiwa kuingia kwenye Nchi ya Ahadi (Hesabu 14:23-25). Kwa mara nyingine, tunasoma maneno katika mstari wa 15, "Kisha nchi ilipumzika kutoka kwenye vita."

KAZI YA KUFANYA: Yoshua 15-21 inatunza kumbukumbu eneo la nchi walilopewa kila kabila. Kabila ambalo halikupata eneo ni lawi. Yoshua 13:33 inatwambia uliokuwa urithi wao? _____

Hesabu 18:20-21 inatoa habari zaidi. Jinsi Mungu alivyowapatia? _____

_____

Soma Yoshua 21:43-45.

- Bwana inaipa Israeli _____
- Bwana alitoa _____
- Bwana aliahidi _____

  Bwana alitimiza yote aliyosema kuwa angefanya. Uaminifu wake kwa watu wake umkuwa zaidi ya dhahiri kwa miaka hii mingi. Waliopewa ahadi sio waliongia katika nchi. Ahadi ilitolewa ikizingatia uzao wao.

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

ZOEZI: Kumbuka historia na uzoefu ulioleta Israeli hadi hatua hii katika historia yao. Kwa karine zote Mungu alikumbuka ahadi aliyofanya na watu wake. Walijua kuwa napo wasingeingia katika nchi, wajukuu wao wangeingia. Kutimiza ahadi kwa Mungu kulikuwa katika neno lake. Hii ni ahadi yake aliyoweka na watu wake. Mungu alimuahidi Abrahamu na uzao wake ambao ungefuata kushika Agano leke (Mwanzo 17:7). Chukua nafasi kurudia baadhi ya simjulizi tulizojifunza katka somo lililopita katika mfururizo wa somo hili la Biblia na anza kuyaorodhesha kwenye daftari yako hasa yale yenye maana kwako na ujiulize kwanini unadhani kuwa ni muhimu.

Kabla ya kuendelea na masomo yetu ni muhimu kwamba tuangalie mistari mitatu tofauti katika sura hizi za mwisho. Mungu aliamuru kuwa kila taifa lililokuwa katika nchi lilipaswa kuangamizwa kabibisa. Hakupaswa kuwapo masalia. Tunajifunza nini katika mistari inayofuata?

1. Yoshua 13:13

   _____

2. Yoshua 15:63

   _____

3. Yoshua 16:10

   _____

Hatutakamilisha mistari hii yote kwa kipindi hiki ila yamewekwa katika ufahamu wetu kama tunavyomaliza masomo ya Kitabu cha Yoshua na kuanza somo la Waamuzi.

KAZI YA KUFANYA: Soma Yoshua 23. Angalia maneno ya mwisho ya Yoshua kwa yanavyowataja kwa watu—wakubwa wao, viongozi, waamuzi, na maofisa.

- Ni kazi gani ambayo ilikuwa haijamalizika?
- Alisema maneno gani kuhusiana na sheria ya Musa?
- Baraka zilikuwa ni zipi?
- Kulikuwa na sababu gani?

Sehemu 5

ZOEZI:

1. Kazi iliyosalia kutendeka (Yoshua 23:3-5)? _____

_____

2. Ni amri gani ya Yoshua katika mistari ya 6-8?

   _____

   Utii wao ungejumuisha majukumu manne 7:

   - _____
   - _____
   - _____
   - _____

3. Kama wangetii wangepata baraka gani (mistari 9-11)? _____

   _____

4. Matokeo ya kutotii kwake yangekuwa nini (misatari 12-16)? _____

   _____

5. Kwa ufupi, Yoshua anawakumbusha uaminifu wa Mungu kwao. Aliwaitia nini Waisraeli?

   _____

KAZI YA KUFANYA: Soma Yoshua 24.

MARUDIO:

a. Yoshua anarudia baadhi ya historia ya Israeli. Orodhesha simulizi, watu, na kile Mungu alichofanya ambacho kilifanya kila mtu kusikiliza.
b. Mistari 2-4 inasema habari kutoka Mwanzo.
c. Mistairi 5-7 inaongelea.
d. Mistari 8-10 inaongelea uzoefu wa Israeli Yordan
e. Mistari 11-13 inaongelea juu ya wana wa Israeli kumiliki nchi.
f. Habari hizi zote huelezea historia ya Israeli. Katika habari hizi zote Mungu ndiye mhusika mkuu. Mungu alimpa Abrahamu… ,Mungu alimtuma Musa na Aruni… Mungu alileta Israeli… Mungu alitoa raia wa nchi nyingi mikononi mwako… Mstari wa 13 unasemaje? _____

   _____

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

2. JosIhua anaweka mbele zao yote Mungu aliyofanya na anawaita watamke mbele ya jamii ya Israeli l (mstari 14). Anawauliza maswali gani katika Yoshua 24:15?

   _____

   Tamko la Yoshua lilikuwa nini katika mstari 15?

   _____

   Watu wote walitamka nini katika mstari 21? _____

   Watu walitoa ushahidi kwa ushuhuda walioambiana kumtumikia Bwana na kumtii. Kama jamii ilibidi watoe hesabu na kutoleana hesabu. Hii ilimaanisha katika mstari wa 23 kwamba jamii walipaswa kufanya _____

   _____

3. Yoshua alifariki. Tunaambiwa kuwa Israeli walimtumikia Bwana katika mstaeri 31. Je tunajua ni muda gani walimtumikia Bwana?

   _____

Mwisho Israeli walifika Kanaani . Uaminifu wa uwepo wa Mungu kwa muda wote wakiwa jangwani uliwafikisha watu wake katika nchi iliyoahidiwa muda mrefu. Nchi ni yao ya kumiliki. Mambo yangekuwa tofauti. Maisha ya jamii yangebadilika baada ya kila kabila kwenda kwenye eneo lake walilopangiwa. Kiongozi wao karibu atafariki. Maisha ya mbele yana wingi wa mashaka. Wageni bado waliendelea kuishi katika nchi na walipaswa kuangamizwa. Na sasa katka somo 4 tunasikia tamko la Yoshua la mwisho.

SOMO 4

Sehemu 1

KUTAFAKARI: Tuanfika mwishoni mwa maisha ya Yoshua. Waisraeli wanatumwa kwenye nchi waliyoimiliki na wako tayari kuanza maisha katika nchi yao. Yoshua anafariki katika umri wa miaka 110. Ameishi maisha zaidi na Mungu liko Mwisraeli yoyote isipokuwa Kalebu

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

Wosia wake unatukumbusha wosia wa Musa kwa watu kabla ya kufariki. Baraka na laana viliendelea kuwapo. Iwapo watu walichagua kutii, wangebarikiwa. Kama walichagua kutotii, wangelaaniwa. Yoshua aliwakumbusha kwasababu aliwafahamu watu. Alijua kuwa wangetumikia miungu mingine kutokana na uzoefu wa Mlimani Sinai. Alijua kuwa Mungu angeleta maafa juu yao hata baada ya kuwa mwema kwao. (Yoshua 24:20).

Kama wewe ni mdogo, huwezi kufahamu kwanini mzazi au babu anaongea maneno hayo kwako. Uzoefu wa maisha yao, umewafundisha mambo mengi. Hekim yao huzungumza na wale wanaowafuata. Ni mambo gani mtu mzima aliyokwambia unayokumbuka?

_____

Hekima wanayokushirikisha ni baraka yako. Je unaweza kukumbuka wakati uliposema "I remember." Kukumbuka ndiko kunakosaidia mambo ya nyuma yasikumbukwe. Ni mabo gani ambayo mtu alikuhimiza kukumbuka? _____

_____

Ni mambo gani unayofahamu ambayo ungetaka wengine wafahamu kuwa ni kweli kutokana na uzoefu wa maisha yako uliyokufundisha? ____

_____

KUKARIRI: Kifungu katika Biblia ni Yoshua 24:15. Kinasomeka, "Lakini mimi na nyumba yangu tutamtumikia Bwana (nyumba) familia, tutamtumikia Bwana." Hebu mstari huu utimize makusundi yake katika maisha yako wakati ukishuhudia kile unachoamini. Chukua dakika chache kuandika mstari huu mwishoni mwa kandi yako ukielezea matakwa yako kuwa na msimamo na kumtumikia katika kumshukuru kwa uaminifu wake kwako. Ameamua kuwa Mjungu wako na wewe kuwa mwana wake milele. Ameahidi mbingu kwa wote wanoamini kuwa Yesu ndiye anayetuwezesha kuwa watakatifu na washindi mbele za Mungu baba yetu. Kwasababu ya Yesu tunataka kusema "Lakini mimi na nyumba yangu, tutamtumikia Bwana!"

SALA : Nataka niwe jasiri kama Yoshua na kuwa na msimamo wa kukutumikia maisha yangu yote. Umekuwa mwaminifu kwangu. Niwezeshe kukutumikia kwa uaminifu. Mambu ya ulimwengu huu baada ya kutamani mambo mengi. Katika moyo wangu ninnajua machaguo haya huniweka mbali na wewe. Imarisha moyo wangu kutangaza huduma yangu kwako peke yako. Hasa nisaidie katika maeneo haya nikukiri wewe.

_____

UTANGULIZI: Yoshua amefariki. Hawana kiongozi. Hakuna mpango wa kurithiwa. Sura ya historia ya Israeli imefungwa. Ukombozi wao kutoka Misri, miaka arobaini ya msisha ya jangwani, kumiliki nchi ya ahadi imekamilika. Kabila zimegawanyika na kila kabila linasihi kwenye eneo walilopangiwa. Nchi imetulia kutokana na vita.

Walihitaji kiongozi sasa? Kusafiri hakukuwa tatizo tena. Walikuwa wamefika! Ni jambo gani litakalofuata? Maisha yao yalikuwa ni ya iuhamahama lakini sasa wametulia na kuweka mizizi katika nchi mpya. Hawawi tena tegemezi kwa kiongozi mmoja. Hawako tena katika msafara wa kikundi. Sasa waetawanyika mbali na kuishi kama makabila. .

Jambo la msingi la kukumbuka ni kuwa Mungu aliwaona kama watu wake wa agano, Kama jamii yake. Wote Musa na Yoshua waliwakumbusha juu ya baraka ambazo wangepata iwapo wangeishi katika kumtii Mungu. Aliwaambia pia matokeo ya kutotii sheria ya Mungu, laana ya uasi wao kama wangeabudu miungu mingine. Sheria ilikuwa imetolewa kwa Israeli kama watu wa Mungu. Sheria ilikuwa kile ambacho Mungu alitaka watii popote walipoishi katka nchi.

Sasa tunakaribia kujifunza Biblia kwetu kwa kutumia kitabu cha Waamuzi. Kutatokea nini kwa Israeli sasa kwamba hawana kiongozi tena na kwamba wana eneo kubwa la ardhi ambalo wanapaswa kumiliki?

Sehemu 2

KAZI YA KUFANYA: Soma Waamuzi 1:19-36.

ZOEZI: Amri ya Mungu ilikuwa kuwa wote walikuwa katika nchi walipaswa kuangamizwa pasipo kubakiza mabaki. Pigilia mstari maneno yanayoelezea Waisraeli walichowafayia waliokuwa katika nchi.

Rejea	Waisraeli wachowafannyia walilkuwa katika nchi
Waamuzi 1:19	
Waamuzi 1: 21	
Waamuzi 1:25	

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

Waamuzi 1:27	
Waamuzi 1:28	
Waamuzi 1:29, 30, 31, 33	
Waamuzi s 1:34	

Waisraeli walivumilia badala ya kufutilia mbali. Wajadiliana na sheria ya Mungu katika kukamilisha kuchukua nchi. Wlikuwa na nchi kwa kabila lao. Walifurahi kwasababu waliowabakiza walikuwa vibarua wao. Kwahiyo kazi kubwa ilikuwa ni nini? Je wasingeishi pamoja kwa amani?

KAZI YA KUFANYA: Soma Waamuzi 2:1-5.

ZOEZI:

- Malaika wa Bwana aliwaambia kuwa amefanya nini (mstari 1)?

  _____

- Walipaswa kufanya nini (mstari 2)?

  _____

- Walifanya nini hasa? _____
- Matokeo yangekuwa nini (mstari 3)? _____

  _____

- Watu waliitikiaje (mstari 4-5)? _____

Mistari hii inaonyesha chanzo cha tatizo lillowasumbua Israeli siku zote. Walikuwa na mashaka na nafasi yao siku zote, walishindwa kuchukua miliki yao. Sura ya pili yote ni ufupisho wa yaliyotokea baada ya kufariki kwa Yoshua.

KAZI YA KUFANYA: Soma Waamuzi 2:6-23. Tazama majibu kwa maswali haya:

- Waisraeli walifanya nini katka maisha yote ya Yoshua?
- Vizazi vilivyofuata viliishije?
- Itikio la Mungu lilikuwa nini?
- Itikio la Israeli lilikuwa ni nini kwa Waamuzi ambao Mungu aliinua?
- Laana ya Mungu ilikuwa nini kwa watu?

ZOEZI:

1. Wati waliishije enzi za Yoshua (mstari 6-7)? _____

   _____

   Huu ulikuwa ni muda mzuri, muda wa amani kadiri walivymtumikia Mungu kwa uwezo wao. "Kwa kuona mambo yote Bwana aliyofanya kwa Israeli." Kisha Yoshua alifariki.
2. Lakini, habari inachukua muda mgumu. Imesemwa nini katika mstari wa 10?

   _____

   Swali la haraka lingekuwa: Kwanini kizazi kilichofuata hakikumjua Mungu au kwa yale aliyofanya kwa Israeli?

   _____

KUTAFAKARI: Tunavyosahau haraka. Mpaka tukumbushwe na kukumbuka tutasahau . Uzoefu wako ulikuwa ni nini?

- Kuna mtu aliyekukumbusha Mungu aliyoyafanya? Mtu huyo alikuwa ni nani?

  _____
- Kizazi kabla yako kilimjua Mungu? Uliambiwa juu yake? _____ Uliambiwa nini?

  _____

  Au, hukuambiwa kwahiyo hukufahamu upendo mkubwa wa Mungu kwako
  Kama ni hivyo, ni kumbukumbu gani ya kudumu ya maisha bila upendo wa Mungu?

  _____

Sehemu 3

ZOEZI:

1. Waamuzi i 2:11-12 inasema kuwa Waisraeli walifanya nini?
   - Walifanya _____ mbele za Mungu na _____ _____. (Hii ilikuwa miungu ya kigeni.)
   - Wali _____ Bwana ambaye _____
   - Wali _____ na _____ miungu mbalimbali.

2. Itikio la Mungu lilikuwa nini juu ya tabia yao (mstari 12-16)?

- Wali _____ Bwana ku _____.
- Kwanini? Kwasababu wali _____ Yeye na _____ _____ na _____.
- Bwana ali?
  - Mstari 14 _____ _____
  - Mstari 15 _____ _____

3. Mstari 16: Bwana aliinua waamuzi. Waamuzi walifanya nini? _____ _____

   Kumbuka: Waamuzi walikuwa viongozi, mara nyingi kama viongozi wa kijeshi ambao Mungu aliwainua kukomboa Israeli kutoka tawala za kikkatili wa maadui zao. Watu waliitikiaje waamuzi (mstari 17)? _____ _____

4. Elezea uhusiano ambao Mungu alikuwa nao na waamuzi _____

5. Kulitokea nini kati ya uhusiano wa Mungu ana watu wake (matari 20)? _____ _____

6. Mungu aliazimia kufanya nini (verses 21-23)? _____

KUTAFAKARI: Siyo picha inayovutia. Kwa uaminifu wa Mungu kwa waliokuwapo kabla ya kizazi hiki kilichosahauliwa na kudharauliwa. Uasi wake juu ya Mungu na kutotii agano lake amewasababisha kufanya zinaa na miungu mingine ya miti na mawe, mbele ya miungu ya wale ambao hawakuondolewa katika nchi, Baali, miungu ya Kisami, na mungu wa uzao. Wamekuwa mbali na Mungu wao anayewapenda, anayeokoa, na wamechagua utumwa na vifungo vya miungu mingine.. Walibadilisha vifungo vya mababu zao Misri kwa vifungo vyao vya kuabudu miungu mingine. Hawa miungu iliumbwa kwa hisia ya mawazo ya mwanadamu mwenyewe. Miungu yao ilikuwa haifai ambayo haikuwa na uhai wala pumzi, miungu ambayo ilitoa mauti. Musa na Yoshua waliwaonya kuhusu kumwacha Bwana Mungu wao lakini watu kwa ujasiri

walitamka, "Tutamtumikia Bwana" (Yoshua 24:21). Je walikumbuka? Wllikumbuka ahadi zao na kuzitunza?

MATUMIZI: Tunapoangalia maisha yetu wenyewe maisha yaw engine katika ulimwengu unaotuzunguka, tunaweza kujiuliza, "Tunakumbuka, au tumesahau?"

1. Ninajifunza nini Mungu aliyonifanyia? Ninakumbuka kuwa ameniumba? Kuwa amanita na kuniokoa, amenikomboa na kunifanya wake? Kuwa ameahaidi kuwa Mungu wangu na kunifanya kuwa mtu wake ? Ninakumbuka nini?

   _____

2. Je ninakumbuka kuwa ameniita ili niwe mtakatifu na asiyelaumiwa kwa damu ya Yesu iliyomwagika kwaajili yangu? Je ninakumbuka kuwa katika ubatizo wangu, kupitia katika maji, kuwa amenifanya mtoto wake na mrithi wa uzima wa milele? Nimekumbuka nini? _____

   _____

3. Je wale wanaonifuata wanajifahamu? Wanajua simulizi? Wanajua upendo mkuu kwao? Ninakumbuka yote Mungu aliyotenda kwaajili yao ili wasisahau? Ninaeza kukumbuka kuwaambia nini? _____

   _____

SALA: Chukua muda kuandika sala zao ilikuweke mawazo yako kwake. Mshirikishe shida zako kwaajili yaw engine ambao hawajasikia habari ya upendo wake mkuu. Walete watu mbalimbali wanaokuja kwenye mawazo yako na muombe aweke upendo ndani yako kuambia wengine aliyoyafanya.

Sehemu 4

KAZI YA KUFANYA: Soma Waamuzi 3:1-5. Sura hii linaanza kwa kuorodhesha mataifa Mungu aliowaacha ili wajaribu Israeli ambao hawakuwa wazoefu wa vita. Mataifa yalikuwa: _____, _____, _____, and _____ (mstari 3). Kufuatana na mstari 4 kwanini Mungu alitaka kuwajaribu?

Waisraeli waliendelea kufanya nini (mstari 5-6)?

1. (mstari 5) _____
2. (mstari 6) _____
3. (mstari 6) _____

ZOEZI: Katika Zaburi 106:34-39 mwandika Zanuri anatoa ufupisho wa yale yaliyokuwa yakiendelea wakati huu wa historia ya Iraeli. Tena, si picha inayovutia. Kumbuka mistari hii sita ikituambia machaguo ambao Israeli walichagua:

1. Mstari 34-35: Ni matendo gani yaliyokuwa ya kutotii?

   _____

   Waliamua kufanya nin badala? _____

   _____

2. Vipi kuhusu miungu yao?
   a. Mstari 36: _____
   b. Mstari 37: _____
   c. Mstari 38: _____
3. Mstari 39: Walikuwa _____ wao kwa yale waliyo _____; kwa _____ wali _____wao.

FUNDISHO : Aina ya tabia inaanza kujifunua kama mwamuzi mmoja baada ya mwingine. Mapema katika somo hili tuliona katika Waamuzi 2:16-19. Mzunguko ulikuwa kama huu:

Waisraeli walifanya makosa wakaabudu miungu mingine (Uasi)

Mungu aliinua waamuzi ambao waliwaita kutubu (Toba)

Mungu aliwaokoa na maadui zao (Uokoaji)

Mungu aliwawezesha kuishi kwa amani na utulivu (Kupumzika)

Na mzunguko ulianza tena kadiri waisraeli walivyokuwa wafasadi zaidi ya mwanzo.

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

Kwasababu hatuwezi kwenda kwa undani kwa kila sura, tutaonyesha baadhi ya waamuzi na kukumbuka Israeli kama moja ya washiriki wa tabia au mwenendo. Unahimizwa kutumia kalamu ya rangi kuonyesha jinsi watu walivyokataa kuacha uovu wao na kiburi.

ZOEZI: Kwaharaka katika Waamuzi 3:7-11. Tabia fulani imeimarishwa.

- Waisraeli walifanya nini (mstari7)?
    - _____
    - _____
    - _____

    Walimsahau Bwana na kumbadilisha na miungu mingine. Mungu aliitikia nini kwa tabia zao (matari 8)?
    - _____
    - _____

    Alifanya Israeli wawe chini ya watawala wa kigeni.
- Waisraeli waliitikiaje kwa utumawa wao (mstari 9)?
    - _____

    Kutokana na kuishi kwa shida walimlilia Bwana.
- Mungu aliitikiaje (mastari 9)?
    - _____

    Mungu aliinua waamuzi waliowaokoa.
- Kulikuwa na _____ katika nchi hadi waamuzi _____(mstari 11).

Sehemu 5

KAZI YA KUFANYA: Soma Waamuzi 3:12-16, 30 na waamuzi 4:1. Ni picha ya kusiktisha mstari 12 unaanza na maneno "*kwa mara nyingine*."

ZOEZI: Katika Biblia yako pigilia mstari kwa rangi tofauti, kwa kila sehemu zifuatazo katika mzunguko wa tabia ya wa Israeli .
Waisraeli walifanya nini?

1. Bwana aliitikia nini?

2. Kulitokea nini kwa Waisraeli?
3. Waisraeli walifanya nini?
4. Bwna alifanya nini?
5. Kulikuwa na hali gani mpya kwa nchi?
6. Kulitokea nini kwa waamuzi? Na , *mara nyingine.…*

Athanaeli, Elihudi, Debora na Gidioni wote walikuwa Waamuzi Katika Waamuzi 8:33-35 tunasoma kuwa mara tu baada ya kufariki kwa Gidioni kwa mara nyingine Waisraeli waliabudu Baali. Mtu anaweza kuuliza:

- Walikuwa wanavutiwa nini na miungu ya kigeni kiasi cha kujinajisi kwa kuiabudu? _____
- Kwanini wamwache Mungu aliyewakomboa kutoka mikononi mwa maadui zao wote (mstari 34)? _____ _____
- Kwa nini washindwe kuonyesha ukarimu wao kwa kiongozi wao kwa mema yote ambayo aliwafanyia (mstari 35)? _____

ZOEZI: Maneno na tungo nne hutuonyesha ni kwanini walifanya yale waliyofanya. Maneno hayo ni yapi katka mistari ifuatayo ?

1. Waamuzi 2:2 _____
2. Waamuzi 2:17 _____
3. Waamuzi 3:7 _____
4. Waamuzi 8:34 _____

MATUMIZI: Ujumbe huu unatupa maonyo pia. Tazama maneno haya yafuatayo, soma Agano la Kale kwa rejea ambayo yanawapa maelekezo Israeli, na soma rejea za Agano Jipya zinazotupatia maelekezo..

Maneno	Rejea za A. Kale	Rejea za A.Jipya
Tii	Kumbukumbu 6:5-6	Yohana 14:15, 23
Sikiliza	Kumbukumbu 30:20	Yohana 10:27-28
Usisahau	Kumbukumbu 4:9	Yakobo 1:25
Kumbuka	Zaburi 1 05:5	Luka 22:19

1. Tunaonyeshaje upendo wetu kwa Mungu? _____
2. Hatukuitwa kusikiliza tu bali kutenda pia _____
3. Ili tukumbuke tuliyoambiwatunashauriwa _____
4. Yesu anatoa nini ili tumkubuke? _____

_____

Kwa rejea hizi tumepewa mazoezi ya matendo kwa kufuata vizazi vitakavyofuata:

- Zaburi 78:5-7 _____
- Zaburi 145:4-7
  - Sema _____
  - Ongelea _____
  - Tafakari _____
  - Tangaza _____
  - Sherehekea _____

Unaweza kuimarishaje kumbukumbu yako ili usisahau ? _____

_____

Unaweza kufanya nini kuimarisha watu wengine ili wasije wafahamu kuwa Bwana hawasahau kabisa ? _____

_____

Somo 5

Sehemu 1

TUNACHOJIFUNZA KUHUSU MUNGU

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

1. Zaburi 106:40-46 tunakumbushwa juu ya hasira ya Mungu na ukali wake juu ya watu wake. Lakini chukua muda kuangalia kwa makini mistari 44-46. Pasipokujali uasi wao alisikia kilio chao na kwaajili yao ali _____ Agano lake
2. Zaburi 111:5b inatukumbusha tena kuwa Ali _____ Agano lake, si kwa muda bali _____! Kama alivyokumbuka agano aliloweka na Abrahamu, Anakumbuka agano alilofanya na sisi katika ubatizo. Ni Mungu wetu na sisi tu watu wake…milele!
3. Yermia 31:33-34 pasipokujali uovu anatusamehe maovu yetu hatusamehi tu, bali Ana _____ dhambi zetu. Anasahau dhambi zetu!

SALA: Bwana asifiwe, Ee roho yangu, na usisahau faida zake zote—anayekusahau dhambi zako zote na akuponye magojwa yako yote, aokoaye maisha yako kutoka shimoni akuvikaye taji ya upendo na rehema, ashibishaye matakwa yako kwa mambo mema ili ujana wako urejeshwe kama tai. Asante Bwana kwa kukumbuka agano la milele ulilofanya na watu wako. Asante kwa kusahau dhambi zangu, kwa kutozikumbuka tena. _____

KUCHIMBA KWA KINA: Kitabu cha Waamuzi kinatunza baadhi ya habari kuhusu Waamuzi ambao Mungu aliwainua kwa kufuata kifo cha Yoshua na na uzao wote ulimfahamu Bwana na aliyoyafanya kwa Israeli. Hawa waamuzi waliinuliwa kuwaokoa Waisraeli. Kutoka kwenye mikono ya waliowatesa japo Israeli hawakusikia waamuzi waliendelea kujinajisi juu ya miungu. Habari hizi nyingine si nzuri. Mfano mmoja umeandikwa katika Waamuzi 3, habari ya Ehud mkombozi wa mkono wa kushoto. Tukio lingine baya limetokea katika Waamuzi 4 wakati Debora akitumika kama Mwamuzi wa Israeli. Waamuzi 6 inaanza habari ya Mwamuzi mwingine mwenye nguvu Gidioni. Katika Waamuzi 11 tunasoma habari ya Yefutha, mtu aliyefanya kiapo cha uongo. Unahimizwa kusoma na kuanza kujizoeza na ukweli wa habari hii.

KAZI YA KUFANYA: Labda muhusika anayefahamika katika kitibu cha Waamuzi ni Samson, Mnaziri, mtu anayejulikana kwa nguvu zake na uovu. Habari inaanzia katika Waamuzi 13. Unaposoma onyesha mambo yafuatayo:

- Wahusika katika habari hii

- Tatizo
- Ukweli katika Wanaziri
- Kukutana na malaika wa Mungu
- Sala zilizojibiwa

ZOEZI:

- Nani aliyewaongoza Waisraeli? Kufuatana na mstari wa 1 kwanini haya yalitokea?

  _____

- Ni nani mhusika wa kwanza katika habari? _____
- Shda ilikuwa ni nini? _____
- Pamoja na shida ya mwanamke, ujumbe wa malaika kwake ulikuwa nini?

  _____

Sehemu 2

FUNDISHO: Nani alikuwa mnaziri? Wanaziri walikuwa watu "waliotengwa." Malaika wa Bwana alitoa maelekezo mahususi amabayo yangefanyiwa kazi mara moja na aliendelea na mimba. Maelekezo haya yalikuwa yapi (mstari 4 na 5)?

a. _____
b. _____
c. _____

- Maelekezo haya yaliimarishwa tayari katika Hesabu 6:1-21. Linganisha masharti na maelekezo ya Wanaziri na maneno yaliyosemwa na malaika wa Bwana katika Waamuzi 13:3-7. _____

  Mnaziri alikuwa ni mtu aliyetenga kwaajili ya Bwana. Uwepo wake ulikuwa kama kumbukumbu inayoonekana kwamba Mungu ameita watu wake katika utakatifu kwa kujitenga kutoka kwenye miungu iliyowazunguka na kuishi wakiwa wametengwa kama watoto wa agano la miele.

ZOEZI:

1. Ni yapi yalikuwa maombi ya Manoa? Maswali yake yalikuwa yapi? (mstari 8)

   _____

2. Manoa anakaribisha wageni na kula pamoja nao. Kisha anamuuliza malaika wa Bwana, "JIna lako ni nani?" JI lilikuwa lipi? _____
3. Kisha, malaika wa Bwna alijitambulishaje mstari 19-21? _____

   _____
4. Itikio la Manoa na mke wake lilikuwa nini (mstari 22-23? _____

   _____
5. Bwana alitunza agano la Manoa na mke wake. Samsoni _____ na Bwana _____ yeye, na _____ alianza ku _____

KUTAFAKARI: Chochote tunachoweza kumwambia huyu mtoto ni cha pekee. Alizaliwa na mwanamke aliyekuwa tasa na hana mtoto mwingine. Maisha ya Samsoni yote angekuwa mnaziri, aliyetengwa kawaajili ya Mungu. Wazazi wake walikuwa wacha Mungu wakiomaba Mungu awafundishe jinsi ya kumlea mtoto na kumomba kufahamu ambayo yangekuwa masharti ya mtoto katika maisha yake na kazi yake. Waliamini waliyoambiwa na kuyatendea kazi.

Wazazi walisoma kila mara vitabu vilivyomwambia mama matarajio yake wakati wa mimba au mtoto angetaka nini mara baada ya kuzaliwa na malezi yake toka hatua moja kwenda nyingine katika kukua kwake. Wazazi katika Waamuzi 13 walikuwa na wasiwasi tofauti. Walimwomba Mungu awafundishe jinsi ya kulea mtoto ambaye angezaliwa. Kama ungekuwa ni wewe uliyetarajia kuwa mzazi ungemuomba nini Mungu? _____

_____

ZOEZI: Ni maelekezo gani yametolewa katika kila mstari?

- Mwanzo 18:19 _____
- Kumbukumbu 6:5-9 _____

  _____
- Methari 22:6 _____
- Waefeso 6:4 _____

Sehemu 3

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

MATUMIZI: Kama aliyetarajia kuwa mzazi alikuwa hana mme wala mtoto, Manoa atafuta maelekezo namna ya kuishi maisha.

1. Ina maana gani kwangu kutengwa kwaajili ya Mungu?

   _____

2. Kwa kudhani kuwa bado kuchelewa, ninahitaji mafundisho na maelekezo gani katika maisha yangu yaliyobaki? _____

   _____

3. Ni tamko? _____

   _____

SALA: Andika sala yako ukiomba Mungu akuongoze katika maisha ambayo ungeendea

_____

UTANGULIZI: Mwisho wa Waamuzi 13 tulidhani tuna mtoto mkamilifu, mtoto aliyependa na kuheshimu wazazi wake, mtoto aliyekua kama aliyebarikiwa na Bwana amabaye ndani yake Roho Mtakatifu aliishi. Sura 14 inaanza kwa kutuambia juu ya maisha ya huyu mtoto ambaye sasa ni mwanamume. Tunapoendelea kujifunza juu ya maisha ya Samsoni weka mawazoni makusudi ya kumtenga Samsoni. Mwisho wa Waamuzi 13:5 inatwambia kuwa "ataanza _____ _____ kutoka kwenye mikono ya _____".

KAZI YA KUFANYA: Soma Waamuzi 14. Angalia kwa:

- Samsoni alitaka nini?
- Mabishano yalihusu nini?
- Kulitokea nini katika njia ya Timnah?
- Kumbuka tukio la mzoga na asali.
- Kulitokea nini kwenye sherehe?
- Habari inamalizikaje?

ZOEZI:

1. Ikiwa kwenye mawazo kuwa Samsoni ataaza kuokoa Waisraeli kutoka kwa Wafilisti, soma sura yote ya 14 kwa mara nyingine onyesha *ukwel*i muhimu wa habari.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Andika ukweli wa nyongeza katika daftari yako.

2. Samsoni alikuwa anadai kuwa wazazi wake _____ mwanake kama mke wake (mstari 2). Kwanini wazazi wake walikataa kwa nguvu ombi lake?

   _____

3. Roho wa Mungu alikuja juu yake kwa nguvu. Hii ilikuwa mara ya kwanza nguvu zake za kimwili zilipoonekana. Kulikuwa na umuhimu gani kwa asali kutoka kwenye mzoga wa simba ? Unakumbuka nini kutoka Hesabu 6:6-7? _____

   _____

4. Mke wa Samsoni alitishwa na wasindikizaji. Walitishia kufanya nini (mstari 15)?

   _____

5. Kwahiyo mkwa wa Samsoni anakwenda nyumbani na kulia kuomboleza na kuenelea kumsihi Samsoni kiasi cha Samsoni kushindwa kujisisimamia. and then sob and whine and continues to press Samson until he can stand it no longer. Alimfichulia siri yake. Matokeo ya kumpa jibu mke wake yalikuwa ni nini ? _____

   _____

6. Samsoni alijua jinsi walivyopata majibu kwasababu ni Delila peke yake alifhamu. Majibu ya Samsoni yalikuwa nini kwa majibu yao? _____
7. Kwa mara nyingine, Roho wa Mungu alikuja juu yake kwa nguvu (mstari 19). Alifanyaje?

   _____

   Samusoni alikasirika. Alikwenda wapi? _____
   Kulitokea nini kwa mke wake?

   _____

8. Ulitarajia kuwa habari itaishaje? _____

   _____

Sehemu 4

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

TUNACHOJIFUNZA KUHUSU MUNGU:

- Mwanzoni mwa sura hii Samson anaelezewa kama mtu mgumu asiye na utii. Alikataa kufuata sheria ya Mungu ili aoe mwanamke wa Kiebrania tu. Badala yake alilazimisha kuoa mwanamke wa Kifilisti. Tena tunasoma katika mstari wa 4: "Wazazi wake hawakufahamu kuwa hii ilikuwa ikitoka kwa Mungu, aliyekuwa akitafuta nafasi ya kuwakabili Wafilisti…" Na tunauliza tena. Haya yalikuwa mapenzi ya Mungu? Hii ina maana kuwa Mungu mara nyingine Mjungu anafanya mtoto kuwa mkaidi? Au hii inamaanisha kuwa Mungu anaweza kujanga mazingira ambayo yanaweza kumfanya kutimiza malengo yake matakatifu? _____

  _____

- Mara mbili katika sura nii tunasoma kuwa "kuwa Roho wa Mungu alikuja juu yake kwa nguvu." Mara nyingi Samsoni alionyesha nguvu isiyo ya kawaida. Tukio la kwanza linasemwa katika sura ya 5-6 na la pili lilikuwa katika sura ya 19. Moja alikuwa akipambana na _____ na nyingine alikuwa _____. Mungu alichagua Samsoni kuonyesha nguvu yake. Kumbuka ulipoona nguvu za Mungu zikidhihirika kupitia mtu mwingine. Kutumia nguvu nyingi kuliko kawaida ni njia nyingine inayoonekana wakati wa dharura au hatari wakati mwingiene inaposababisha kuvunja miamba.
- Je nguvu kama hizi humaanisha nguvu za kimwili? Tunajifunza nini juu ya Mungu tunapoambiwa kuwa Roho wa Mungu alikuja juu yake kwa nguvu? _____

  _____

FUNDISHO: Inawezekana huna uzoefu wa nguvu ya Mungu. Samsoni alikuwa mtu asiye wa kawaidaa. Si kwamba aizaliwa na mwanamke ambaye alikuwa tasa tu bali alitengwa kama mnaziri Alizaliwa kwenye familia ya ki Mungu ambao waliliitia jina la Bwana walipomlea mtoto kwa kazi ambayo Mungu alikuwa amempangia kufanya.

Inawaezakana ukawa unashangaa: Kama sijawa na uzoefu wa Roho wa Mungu, inawezekana kuwa ninatatizo fulani? Roho wa Mungu siyo hisia. Si kusubiri tukio la hisia na jaziba. Roho wa Mungu anakuja juu yetu katika hali ya kawaida. Kuleta upendo kwa mtu mpweke, rafiki

anaye umia, kusikiliza kwa makini kwa aliyekata tamaa na hofu kwa mtu aliyepoteza kazi au kukosa kupandishwa cheo, na kusherekea ukamilifu, kuzaliwa au uchumba vyote ni mifano ya hali ya kawaida ambayo Roho wa Mungu huja kwa nguvu.

Kwa wale ambao wamekuwa watu wake kwa njia ya ubatizo, Roho wa Mungu huja kwa nguvu pale anapowadai kuwa wake. Anawatenga kwa makusudi yake matakatifu. Matumizi ya maji ya kawada na Neno lake takatifu huungana kutupatia uzoefu usio wa kawaida. Katika ubatizo anatufanya watoto wake, warithi wa ufalme wake na hutoa uzima wa milele pamoja naye. Katika ubatizo anachukua uchafu wa dhambi zetu na kutupatia kipimo cha neema na huruma yake kisicho cha kawaida kwa msamaha wa dhambi zetu zote. Kama huna uzoefu wa neena na huruma yake isiyo ya kawaida, msamaha wa dhambi zako zote kwa njia ya imani kupitia Yesu, maombi yangu kwako ni kuwa Roho wa Mungu atakuja juu yako kwa nguvu kwa muda huu.

SALA: Ee Yesu, Ulikufa kwaajili yangu. Wewe ni mwokozi wangu. Roho wako aje juu yangu kwa nguvu ambayo inakuja kwa kukufahamu. Niepushe na kutafuta nguvu zisizo za kawaida zilizojaa jaziba na hisia badala yake fungua macho yangu kuona Roho wako akiwa katika kazi kwa hali ya kawaida katika njia u nayochagua kunitumia. Leo ninaleta maombi yangu maalumu yenye sifa na shukrani kwa Baraka ambazo kwa neena umeweka katika maisha yangu.

MARUDIO: Tayari katika Waamuzi 13, hata kabla ya kuzaliwa kwake, tunajifunza kuwa Samsoni alikuwa amepangiwa kuwa mnaziri, aliyetengwa kwaajili ya Mungu (tazama mstari 5) na kwamba angeanza ukomnozi wa Israeli kutoka kwa Wafilisti. Katika Waamuzi 14:2 tunajifunza kuwa Samsoni aliamua kuoa mwanamke Mfilisti. Mwanamke huyu ni njia ambayo Mungu alichagua kuwakabili Wafilisti (Waamjuzi 14:4). Kwavyovyote vile, katika hasiria yake Samsoni alirudi nyumbani kwa baba yake na mke wake alitolewa kwa rafiki ambaye alimuhudumia wakati wa harusi yake.

Sehemu 5

KAZI YA KUFANYA: Soma Waamuzi 15. Kwa mara nyingine utaona ukweli wa simulizi

- Samsoni alijifunza nini aliporudi kwa mke wake?

- Kisasai cha Samsoni kilikuwa nini?
- Nini lilikuwa itikio la Wafilisti?
- Waisraeli walihusishwaje?
- Mungu aliitikiaje kwa hitaji la Samsoni?

ZOEZI:

1. Kulitokea nini wakati Samsoni alipokwenda kwa mke wake Mfilisti (mstari 1-2)?

   _____

2. Baba wa mwanamke alisuruhishaje tatizo? _____
3. Samsoni alihisi kuwa kisasi chake kwa Wafilisti kilikubaliwa. Aliamua kufanya nini (mstari 4-5)? _____
4. Wafilisti waliitikiaje (mstari 6)? _____
5. Itikio la Samusoni lilikuwa nini (mistari 7-8)?

   _____

6. Mwamba wa Etamu ulikuwa katika himaya ya kabila laYuda. Ili kumkamata Samusoni. Wafilisti waliweka kambi Yuda. Yuda alifanya nini mara tu baada ya kufahamu kuwa Wafilisti walichotaka kufanya (mstari 11-13)?

   _____

7. Kwa mara nyingine kulitokea nini katika mstari wa 14?

   _____

8. Inaonekana kuwa kisasi cha Samusoni kwa Wafilisiti kilikamilika. Aliridhika. Mahali pale paliitwa. _____
9. Samusoni anahitaji la kweli mstari 18. Ni nini?

   _____

10. Waba aliitikiaje? _____
    Samusoni aliimarishwa tena na kupewa nguvu mpya.
11. Israeli ilikuwa chini ya utawala wa Wafilisiti. Samusoni, kwavyovyote alitumika kama Mwamuzi na aliongoza Waisraeli katika kipindi hiki. Kwa muda gani?

    _____

FUNDISHO: Sura hii inahusu kisasi. Kisasi kinatokea kwaajili ya mtu mmoja au kikundi. Kisasi ni kama tamaa isiyoridhika. Haitosheki. Kisasi ni kujaribu kupata juu ya mkono. "Ni

muda kurudisha! Nitarudisha mapigo. Nitakurudishia." "Sitaacha ipite bila kulipa kisasi." "Ulinisababishisa maumivu nitaona unapata maumivu yale yale." Na malipo kwa kawaida ni mabaya kuliko ya kwanza. "Sitatulia hadi nitakapoona kuwa umepata kile unachostahili." Inaonyesha kuwa nina haki nawe una makosa.

SWALI LA CHANGAMOTO: Dawa ya kulipa kisasi nini na inapatikana wapi? _____

_____

SOMO LA 6

Sehemu 1

TUNACHOJIFUNZA KUHUSU MUNGU: Mistari hii inatwambia nini kuhusu kisasi cha Mungu?

- Kumbukumbu 32:35 -

  _____

- Isaya 2:12, 17-18 - _____

  _____

- Mambo ya Walawi 19:18 -

  _____

- Warumi 12:17-21 - _____

  _____

Andika ufupisho wa maneno. Tunajifunza nini kuhusu Mungu na kisasi kutoka katika kifungu hiki?

_____

MATUMIZI: Lazima tuchukue muda kukumbuka mwitikio maovu yanayofanyika kwetu au ni kwa makusudi au la. Mambo yasiyo haki yanatokea kila siku. Mambo mengine yanaonekana kuwa mabaya. Baadhi ya matendo na mwitikio si sahihi. Tunaitikiaje? Samsoni aliona kuhesabiwa haki kwa kulipa kisasi kwa mabaya yaliyofanyika kwake na Wafilisti na kinyume chake. Kutokana mafunzo yetu tumejifunza nini kwa mwitikio wa komungu wa kulipa kisasi. ?

_____

Kuna jambo lisilo haki linalokua katika mawazo yako, wakati mwingine iliyofanywa na wewe au kwako. Maelekezo ya Mungu nin kwa kuishi maisha kama hayo?

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

Ni wakati gani unaona shidha kuitikia kimungu katika hali ya kutotenda haki?

Magazeti yamejaa habari za watu wanaolipa visasi wengine. Juma lijalo tafuta mada ya magazeti inayohusu malipizi. Tunaweza kujifunza nini kuhusu matukio haya?

KUKARIRI: Soma Zaburi ya 94. Malipizi ni kazi ya Mungu. Mungu ni kama mwamuzi. Ndiye gome na mwamba wetu, mahali tunapoweza kukimbilia na kujificha. Samsoni alikimbilia kwenye pango la Etam. Bwana Mungu ni mwamba tunaoweza kukimbilia. Atalipa kisasi na kuharibu waovu. Hii ni ahadi yake Andika Zaburi 94:1-2, 22-23 kwenye kadi. Ikariri! Ishike kadi mikononi na ukumbuke ni mara ngapi wewe mwenyewe ulipotaka kulipa kisasi.

Sehemu 2

FUNDISHO: Kushughulika na visasi sawa na Mungu ni juu ya uwezo wetu wa kibinadamu. Matakwa yetu ni kulipa mabaya kwa mabaya. Yesu mwenyewe alitupa gharama ya mwisho kwa kutolipa baya kwa baya. Tazama rejea hizi na kumbuka ukweli ambao mifano hii inafundisha.

References	Teaching
Mathayo 5:44-45	
Luka 23:34	
Matendo Acts 7:59-60	
Warumi 12:14-21	
1 Petro 2:23-24	
1 Petro 3:9	

Andika ufupisho wa tunachojifunza kutokana na rejea katika kuitikia wale wanaotutenda mabaya.

SALA: Ee Bwana, mara nyingi najikuta katika hali ya kuona kuwa wenzangu wamenitendea isivyostahili. Lazima ulijisikia hivyo uliposulibishwa msalabani. Ulifanya nini kiasi cha kupata

adhabu hiyo hadi mauti? Ulikuwa kimya. Haukutafuta kisasi. Hukumwomba baba kulipa baya kwa baya. Ulinyamaza kwaajili yangu. Nipe kipimo cha ziada cha nguvu yako. Nguvu ya Roho wako iwe juu yangu, Bwana, badala ya kulipa visasi wengine niko tayari kupenda wengine sawa na ulivyonipenda. _____

_____

UTANGULIZI: Waamuzi 16:1-22 inaanzia na kuishia Gaza, Mji ulio kusini mwa himaya ya Filisiti. Onyesha mji huu kwanye ramani kupita pwani ya Bahari ya Mediteraniani Magharibi mwa Bahari ya Chumvi. Habari ya Samsoni na Delila inaonyesha udhaifu wa mwanamume huyu kwa dhambi. Kumbuka Mungu amempa maelekezo Manoa na mke wake kwamba mtoto wao Samsoni hakupaswa kunyoa nywele zake. (Waamuzi 13:5).

Jambo lingine la muhimu la kukumbuka ni kwamba Samsoni kama manaziri alilikuwa ametengwa kuanza ukombozi wa Waisraeli kutoka kwa Wafilisiti. Tunajifunza kuwa kwa mara nyingine Waisraeli walitenda maovu machoni pa Bwana ambaye aliwakomboa kutoka mikoni mwa Wafilisti (Waamuzi 13:1). Wafilisiti walikuwa tishio kwasababu ya uwezo wao wa ziada wa kutumia chuma. Kwa muda mrefu watu hawa walikuwa tishio kwa Israeli. Yalikuwa mabaki ya waliomiliki nchi ya ahadi wakati Israeli walipoanza kuchukua maeneo yao. Kwahiyo wakati wa utawala wa Samsoni waliendelea kuwa tishio kwa Israeli.
Uhusiano wa Samsoni na Delila umezoeleka. Pamoja na hayo watu wengi hawafahamu kuwa Samsoni alikuw ametengwa kwaaji ya makusudi ya Mungu matakatifu. Unaposoma habari kumbuka uhusiano wa wahusika hawa wawili na kumbuka kama huu ni upendo wa kweli au hapana.

KAZI YA KUFANYA: Soma Waamuzi 16:1-22. Angalia *ukweli* wa habari.

- Wahusika wa simulizi ni aki na nani?
- Hila ni ipi?
- Habari inaishaje?

Sehemu 3

ZOEZI:

1. Watu wa Gaza Wafilisti wameandaliawa kukamilisha nini (mstari-2)?

   _____

   a. Samasoni alikuwa ni nani?

      _____

   b. Alijifichaje (mstari 3)? _____

      _____

2. Delila ni mpenzi mpya katika maisha ya Samsoni (mstari 4). Alikuwa mjanja na mjanja. Ni mpango gani aliokuwa amekubaliana na viongozi wa Wafilisiti (mstari 5)?

   a. Angefanya nini? _____

   b. Malipo yake yangekuwa nini? _____

3. Mara tatu Delila alimsihi Samsoni amwambie siri ya nguvu zake akimdanganya. Angalia maenedeleo ya mwenendo wa ujanja wake:

   a. Mstari 6:

      _____

   b. Mstari 10:

      _____

   c. Mstari 13:

      _____

   Delila alikuwa mvumilivu kwa ujanja wake kwa faida yake binafsi.

   Kwa mara tatu Samson alimpa majibu ya utani

   d. Mstari 7:

      _____

   e. Mstari 11:

      _____

   f. Mstari 13:

      _____

   Samsoni alifurahia kuficha siri ya nguvu ya siri yake kwa Delila.

4. Mashitaka ya Delila yalikuwa ni yapi (matari wa 10, 13, 15)?

   _____

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

5. Delila alitumia mbinu gani kugundua nguvu zake za ajabu (mstari 16)?

   _____

6. Kwa ushawishi na ujanja mwingi Delila alifanikiwa. Alipata taarifa alizotaka, aliwaambia viongozi wa Wafilisti ambao wakuja mbio na malipo ya fetha, wakakata nywele zake wakati amelala, na _____(mstari 19).
7. Kulitokea nini Samsoni alipozinduka (mstari 20)?

   _____

   a. Wafilisti walimkamata. Walimfanyia nini ? _____
   b. Walimpeleka wapi? _____
   c. Walimfanya afanye nini? _____

8. Mstaro wa 22 unaonyesha dalili ya matumaini? _____

   _____

KUTAFAKARI: Mtu hawezi kusaidia ila kuuliza maswali: Ni jambo gani lililoharibika? Hapa kuna mtu aliyekuwa na nguvu zisizo za kawaida, mtu aliyetengwa kwaajili ya Bwana tangu kuzaliwa, aliyeongoza Waisraeli kwa miaka ishirini, aliyekuwa aanze ukombozi wa Israeli kutoka katika mateso. Sasa mtu yuleyule ni dhaifu, kipofu, na amepewa kazi ya kusaga garezani. Mtesi aliyetumwa amwangamize inaonekana anamwangamiza yeye.

Hatimaye tabia ya Saomsoni ya kutotawala tabia yake ya ngono ilimuingiza hatarini. Alidai wazazi wake wampe mwanamke Mfilisti (Waamuzi 14:2). Alimchukua malaya (Waamuzi16:1) na sasa ameingia kwanye mapenzi na mwanamke mwingine (Waamuzi 16:4). Serious Matokea makubwa yalifuatana na kila tukio. Kwa mke wake ilikuwa ni kitendawili na matokeo ilikuwa kutoa majoho therathini na jozi za nguo. Kwa malaya ilikuwa ni kuhusu watu wa Gaza wakijaribu kumuua na malango ya mji yaliharibiwa, na kwa Delila nguvu zake ziliondoka na Bwana alimwacha. Mtu huyu angejifunza nini zaidi kwa ujinga wa mwenendo yake?

Kwa njia nyingi Samson anaonekana kuwa kama mtoto aliyepewa mwili na nguvu anayeishi kwa ujinga kama mtoto asiye na nidhamu na ukomavu. Hamu yake ilidhihidhirisha matendo

yake. Matokeo yake ni anahatarishwa na tamaa yake akakosa hekima ya kujibu wakati wa kujaribiwa.

Hautuwezi kuuliza chochote bali kushangaa kile alichokuwa akifikiri kwa muda huu wote alipokuwa akisanga na ngano akiwa gerezani. Kama ungepata muda wa kumuuliza Samsoni akisaga, ni maswali gani matatu ungetaka kumuuliza? Maswali yako hayapaswi kujibiwa kwa "ndiyo" au "hapana." Maswali yako hayapaswi kuanza na "kwanini?"

- _____
- _____
- _____

Sehemu 4

MATUMIZI: Hatuwezi kuhoji maisha ya Samsoni tusipohoji maisha yetu wenyewe. Fikilia yale amabayo yamekuungiza hatarini kutokana na uamzi wako usio na busara. Kumbuka tamaa zako za mwili zinazodhihirisha udhaifu wako: _____

_____

Unasikia zikikuambia nini zinapokuangusha kwa kukuwaka na kukutesa?

_____

Zinakuletea mashtaka gani ya uongo na upumbavu? _____

_____

Nguvu yako iko wapi unapobambana na majaribu ya tamaa? _____

_____

ZOEZI: Tukitazama upande wa nguvu yako peke yake, tunashindwa kuona nguvu ya Mungu. Mistari hii inatufundisha nini kuhusu nguvu ya kweli?

Rejea	**Fundisho**
Kutoka 15:2	
2 Samwel 22:33	
Zaburi 46:1	
Isaya 40:31	

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

1Wakirintho 1:25	
1Petro 4:11	

KUKARIRI: Wafilipi 4:13 ni mstari mfupi kwa kukariri. Pamoja na hayo mstari huu hubeba ukweli. Unatukumbusha kuwa tunaweza kufanya kila jambo, hata tukikumbana na magumu. Neno "kila jambo" linaunganisha kila kitu. Mwanzo wa kila jambo ni Mungu. Ninaweza kufanya mambo yote katika yeye! Ni mtoaji wa nguvu zote. Ni Yeye anipaye nguvu. Kwa mara nyingine unahimizwa kuandika kifungu hiki katika kadi. Furahia zoezi la kukikariri. Jizoeze kuwa karibu na nguvu ya Bwana hata ikiwa ni kimwili, kiakili, mawazo, hisia au kiroho.

SALA: Andika sala yako ukitumia Waefeso 3:16 na Wakolosai 1:11. Badilisha viwakilishi kwa kuifanya kuwa yako. Mungu angetaka kusikia ukitumia Neno lake ukizungumza naye; ni sawa

_____

KAZI YA KUFANYA: Samasoni alikamatwa; macho yake yalitobolewa, na sasa Wafilisti wako naye Gaza gerezani akisaga. Waamuzi 16:22 inasema kuwa nywele zake zilianza kuota tena. Nguvu zake zilianza kurudi. Soma Waamuzi 16:23. Tafakari yafuatayo:

- Kwanini Wafilisti walikuwa wakisherekea?
- Viburudisho vyao vilikuwa ni nini?
- Maombi ya Samsoni yalikuwa ni nini?
- Mungu alijibuje maombi ya Samsoni?

ZOEZI:

1. Viongozi wa Wafilisti waliamua kufanya nini (mstari23)?

   _____

2. Watoa nini kwa kumkamata Samsoni? _____
3. Kisasi chao kilitimizwa. Samsoni alifanya nini kilichomfanya awe adui yao (mstari 24)? Rudia rejea hizi:
   a. Waamuzi 14:19 -

      _____

   b. Waamuz 15:3-5 -

      _____

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

c. Waamuz 15:14-15 -

_____

4. Umati ukila na kucheza sasa walimwita Samsoni. Walitaka afanye nini (mstari 25)?

_____

5. Samsoni alimwomba muhudumu afanye nini (mstari 26)?

_____

6. Tunajifunza nini kuhusu hekalu la Dagoni mstari 27? Nani waliokuwa wamekusanyika kuangalia kazi michezo wa Samsoni?

_____

7. Maombi ya Samsoni yalikuwa nini (mstari 28)?

_____

8. Samsoni aliweka mikono yake katika nguzo mbili za katikati ya hekalu. Maneno yake ya mwisho yalikuwa nini?

_____

a. Alisukuma kwa nguvu zake zote _____

b. Ni aki na nani waliofariki pamoja naye?

_____

9. Tunaambiwa nini katika mstari wa 31? _

_____

Sehemu 5

KUTAFAKARI: Viongozi wa Wafilisti walidhani kuwa kisasi cha mwisho kilikuwa ni chao. Walisherekea kwa furaha wakijiamini kuwa mungu wao Dagoni amemweka Samsoni mikononi mwao. Lakini Samsoni aliendelea kutafuta kisasi kwa mara ya mwisho. Katika mstari wa 28 alimwomba Mungu nguvu ya kumfanya afanye msukumo mmoja ambao ungempa kulipa kisasi kwa kupoteza macho yake. Katika hali ya kimwili alikuwa amepoteza macho yake. Mtu anaweza kujiuliza kama alikuwa hajapoteza macho yake ya kiroho. Watu awalikuwa wakila na kusherekea ushindi wao kwa Samsoni kuwa mikononi mwao Walikuwa wakimpa Dagoni sifa

kwa kufanikiwa kwao na walitoa sadaka kubwa kwa huyu mungu wao. Wakiabudu huyu mungu batili, hii haikuwa sababu ya Samsoni kumwita Mungu ili afanye amwezeshe kutenda kitendo kikubwa cha nguvu isiyo ya kawaida. Bali alitaka alipe kisasi Wafilisti kwa kutoboa macho yake.

- Ni jambo gani lililo mfanya Samsoni kupoteza malengo yake? Ni jambo gani lililo mfanya kusahau kuwa Mungu alikuwa amemtenga kwa makusudi matakatifu?

  _____

- Kisasi chake kwa Wafilisti kiliridiidishaje maono yake ya kuona katika mtazamo wa Kimungu? _____

  _____

- Samson kipofu aliona aliweza kuona na kuita kisasi cha Mungu kwa Wafilisti waliokuwa wakisherekea ushindi wa Dagoni ? Thibitisha jibu lako: _____

  _____

Tumia mua kuandika tafakari yako kwa mwisho mbaya wa msiha ya Samsoni kufuatana na mistari hii Waamuzi 16:23-31. _____

_____

SALA: Mungu mwenye nguvu, kwa kupitia maisha ya Samsoni tunaona uharibifu wa kisasi. Mwisho tunaona uharibufu uliotokea, upotevu wa maisha—vifo. Samsoni alipoteza malengo na mwisho anafariki. Ondoa maharibifu ya chuki maishani mwangu yabadilishe na upendo wako wa msamaha. Niwezeshe kuona maisha katka mtazamo wako nisamehe na unipe neema yako na huruma. Siku zote fanya macho yangu kuelekea kwako, mtoaji wa meme yote. Nijaze huruma yako na niwezeshe kuitikia maisha yote na neema na huruma, si kwa kulipa mabaya kwa mabaya bali kulipa mabaya kwa mema.

_____

KITABU CHA WAAMUZI KINAHITIMISHA: Japo hatutaangalia kwa undani sura zilizosalia za kitabu cha Waamuzi, sentesi moja inayojirudia mara nyingi inabakia. Tunaambiwa nini katika Waamuzi 17:6, 18:1, 19:1 and 21:25? _____

_____

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES

Ufisadi ulikuwa umezidi. Juu ya yote, sanamu na vinyago vilitengenezwa, viliabudiwa na kutunzwa kwenye nymba za wana wa Israeli. Zaidi ya hayo manabii walipotoka, walitafuta mambo yao wenyewe badala ya kutafuta mambo ya Mungu Hali ya maisha imefupishwa katika maneno haya: "katika kipindi hicho Israeli walikuwa hawana mfalme; kila mtu alifanya alichoona." Kitabu cha Waamuzi kinahitimisha kwa maneno hayo.

Pasipokutii sheria za Mungu za Israeli walijifanyia sheria zao. Walijitengeneza mungu wao wa kuwaongoza. Sheria yao ilikuwa kuwa hakuna sheria. Walipoteza sifa kama watu wa Mungu. Walijichanganya wakawa sawa na watu wengine. Hawakuishi tena kama watu waliotengwa kwaajili ya Mungu. Waliacha majukumu yao katika jamii na kujiona kama watu binafsi maarufu.

Kumbuka hali ambayo "kila mtu alifanya kama alivyoona" inaweza kubadilishwa na kuleta tofauti:

- Katika jamii? _____
- Katika familia? _____
- Katika nafsi yako?

  _____

MARUDIO

Taja majina ya watu unaowakumbuka katika somo hili. Andika maneno machache yanayohusu watu hao. Usikate tamaa usipoyakumbuka yote. Hili silo zoeze, kwahiyo tazama rejea zinazoweza kusaidia kumbukumbu yako!

Jina	**Maelezo**	**Rejea**
Yoshua		Yoshua 1
Rahabu		Yoshua 2
Akani		Yoshua 7

©2009 FULLVALUE MINISTRIES

Ehudi, Debora, Na Gidioni		Waamuzi 3-6
Mnaziri		Waamuz 13:7
Samsoni		Waamuz 13
Wafilisti		Waamuz 13:1
Delila		Waamuz 16

Sentensi na maneno machache yalirudiwa katika kujifunza kwetu. Orodhesha unayokumbuka. Rejea zimewekwa kukusaidia kuanza.

1. Yoshua 1:6 _____
2. Yoshua 10:28 _____
3. Yoshua 11:23 _____
4. Yoshua 1:19 _____
5. Yoshua 2:11 _____
6. Yoshua 14:19 _____

Andika sentesi tatu au nne kuelezea kilichotokea kwa Israeli katika kitabu cha Yoshusa na Waamuzi. Kulitokea nini kuhusiana na ardhi, uongozi wao, kumilikki ncni, kuishi bila mfalme, kuendelea kupungua maisha yao ya kiroho kwa kuhusianisha kumwabudu Mungu na kuabudu miungu.? _____

_____

 ©2009 FULLVALUE MINISTRIES